SOLDATUL

Nr. 262 | APARE MARŢEA, JOIA şi SAMBATA | **Foaie de lămuriri şi informaţii pentru ostaşi** | REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA STR SARINDAR Nr. 5-7-9 BUCUREŞTI

INŢELESUL LUPTEI NOASTRE

Cu prilejul aniversării a 25 de ani dela înfiinţarea armatei roşii, d. general Pantazi, ministrul Apărării Naţionale, a rostit o documentată cuvântare, la posturile noastre de radio, arătând, între altele, ce-au însemnat — de-alungul acestui pătrar de veac — armatele sovietice.

Este de fapt o aniversare, aşa cum a spus d. general Pantazi „a atentatelor nenumărate contra oamenilor, a bisericii şi a civilizaţiei pentru care luptăm noi astăzi în răsărit, cu o încordare plină de avânt, şi ale căror urme sângeroase le-am văzut, pretutindeni, pe unde ne-a purtat soarta războiului.

Neavând o conştiinţă naţională, întru cât pe pământul Rusiei sălăslueşte un amestec întreg de naţii, armata sovietică n'a fost creată cu scopul de a păstra fiinţa Statului, ci pentru a ocroti puterea partidului comunist.

Ce-au făcut comuniştii în Rusia, ştim cu toţii.

Distrugând familia şi credinţa, ei au semănat jalea şi desnădejdea, asuprind greu pe cei care se împotriveau unui regim de groază.

Nesfârşite convoae se refugiază mereu către regiunile ocupate de noi. Călăii roşii au înecat satele în valuri de sânge. Populaţia moare de foame; bolile se înmulţesc, mizeria face mii de victime.

Sovietele au înzestrat o armată numeroasă, lăsând în schimb populaţia să trăiască în condiţiile cele mai grele.

Dar scopul armatei roşii era şi acela de a pregăti o năvălire în Europa. Căci ruşii, pe motiv că românii sunt de acelaş sânge cu ei, îşi puseseră în gând să ne ia în stăpânirea lor. Ce s'ar fi făcut atunci copiii, mamele şi părinţii noştri, dacă n'am fi pus mâna pe arme, pornind războiul?

„Este un lucru absolut sigur, a precizat d. general Pantazi, că numai armatele ce luptă azi contra Rusiei comuniste pot stăvili a doua mare invazie asiatică ce ameninţă Europa".

Este, deci, limpede rostul nostru în războiul din răsărit. Avem de împlinit o misiune istorică de care atârnă noua orânduire a Europei şi însuşi viitorul Neamului românesc.

Datoria noastră în ofensiva care a pornit acum, cu îndoit avânt, este să arătăm că nimeni nu ne poate înlătura din calea biruinţei.

Continuăm lupta pentru înlăturarea definitivă a primejdiei ce ne pândea.

La 25 de ani de aniversare a armatei roşii, noi *„răspundem cu două mii de ani de persistenţă pe acest pământ naţional şi cu conştiinţa nezdruncinată că ceea ce facem este spre binele ţării, al urmaşilor noştri şi al civilizaţiei care ne-a dat viaţa".*

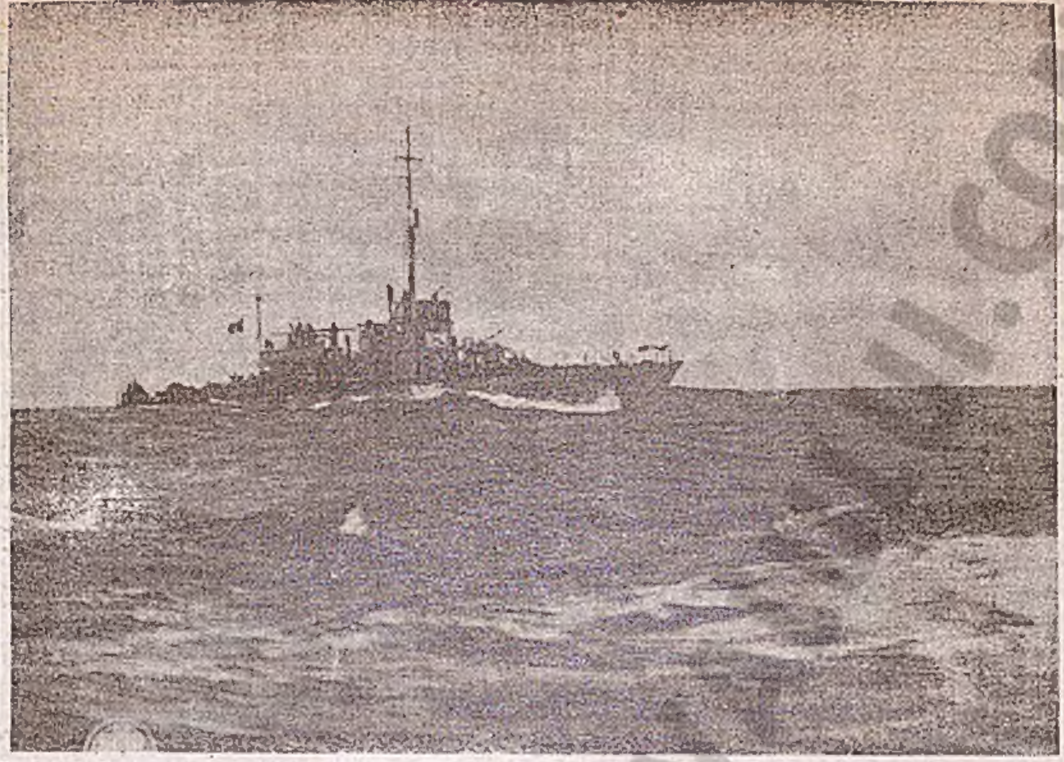

E. 863-25. Canonieră românească în misiune de escortă şi siguranţă pe Marea Neagră (S.M.P.)

TESTAMENTUL LUI BĂNUŢĂ R. ION

Zilele trecute, iubiţi ostaşi, am fost şi am cercetat câteva sate din ţinutul Argeşului, cu gândul ca să spun şi eu sătenilor şi căpeteniilor lor — preoţi, învăţători, slujbaşi — cuvântul meu de bun îndemn, de încurajare pentru vremurile acestea prin care, cu voia lui Dumnezeu, ne este dat să trecem. Este, azi, o mare datorie, atât pentru cel care poartă un condei în mână, cât şi pentru acel care grăeşte semenilor săi, de a scrie sau de a grăi numai lucruri care să aducă o creştere de putere în sufletele celor care, fie că-i cetesc şirele, fie că-i ascultă vorbirile.

Aşa şi eu. Încă de când a început răsboiul, n'am pregetat — şi săptămână de săptămână am purces prin oraşe şi prin sate — şi, pe cât m'a ajutat bunul Dumnezeu — am sămănat cuvânt scos din sufletul meu, în sufletele celor care au binevoit a-l primi.

Acum, în urmă, zic, am fost prin nişte frumoase sate din Argeş — şi vreme de două zile, am cunoscut pe mulţi locuitori ai acestor sate — şi, laolaltă, unul altuia ne-am spus cuvinte calde, pline de dragoste de ţară — şi de buna nădejde a izbânzii noastre româneşti.

Iată, de pildă am văzut peste tot locul frumoasele semne ale recunoştinţei pentru cei căzuţi în răsboiul acesta al nostru. În toate şcolile, am aflat aşa zisul „Colţ al eroilor", adică locul unde sub o candelă care arde mereu, se află aşezate fotografiile celor căzuţi, numele lor, cum şi data şi locul unde au săvârşit ei jertfa lor pentru ţară. Minunată pildă pentru toţi — dar, mai osebit pentru copii şi tineri!..

În unul din aceste sate — şi anume în Gliganul de sus, am aflat trecut şi numele eroului Bănuţă R. Ion, iar dedesuptul fotografiei lui, am găsit şi şirurile testamentului său. El a fost un credincios — şi pe lângă că cerceta biserica des, dar era şi un cetitor al Evangheliei. El avea acasă Cartea sfântă — iar când a plecat la răsboi, a luat-o cu sine în raniţă, — şi mai înainte de a începe luptele, a scris pe foile albe de la sfârşitul ei, testamentul său către nevastă şi către copiii săi. Am văzut acest testament şi eu, cu ochii mei — şi aşa-i de frumos, în cât, iată, vi-l copiez aici, ca să vă puteţi da seama, iubiţi ostaşi, ce frumuseţe poate ieşi din sufletul unui ţăran credincios. Iată cum scrie Bănuţă R. Ion: „Dragă soţie Gherghina şi copii Gheorghe şi Florica, vă las acest testament sau zis o scrisoare pentru a vă reaminti de mine în timp cât dumneavoastră veţi mai fi pe acest pământ. Şi vă las şi eu o mică îndrumare.

1. Prima dată să nu uitaţi credinţa în Dumnezeu şi Fiul Său. Şi munca pentru trupurile voastre.

2. Rog pe soţia mea Gherghina ca după încetarea mea din viaţă a nu se mai căsători spre a-şi păstra şi mai bine credinţa şi va fi şi mai fericită în lumea veşnică.

3. O mai rog pe soţia mea a-şi păstra avutul ce l-am strâns noi împreună cât am fost în viaţă. Şi a îngriji de aceşti doi copilaşi Gheorghe şi Florica, rupţi din inimile noastre.

4. Acum rog pe primul moştenitor al meu Gheorghe şi pe fica mea Florica, prima îndrumare ce le-o fac scrisă aici, să asculte de mama lor cel mai mic cuvânt şi să respecte pe cei bătrâni şi să înveţe carte.

5. Iar neamurile mele care vor fi mai în stare în orice timp s'ar găsi, să nu batjocorească această familie, că Dumnezeu îl va pedepsi mai rău — şi mă rog, copii şi soţie, să aveţi viaţă lungă şi fericită. Dar de va ajunge copii, mama voastră bătrână, să nu uitaţi ce v'am scris şi eu aici şi să-i daţi ajutor, că sunteţi rupţi din inimile noastre şi are să vă pedepsească Dumnezeu când veţi ajunge şi voi bătrâni. Vă rog pe toţi, copiii mei şi soţie, nu lăsaţi sfatul ce vi l-am scris eu aici, să nu uitaţi credinţa că e mai mare ca toate.

Eu scriu cu lacrimi în ochi şi vă învăţ această îndrumare pentru binele vostru.

Scrisă azi 1 Iunie 1941 la frontiera rusească, aşteptând glonţul cel de oţel, spre a termina această viaţă trecătoare. Vă sărut cu drag ca pe nişte icoane sfinte — şi ne vom întâlni în lumea cea veşnică".

Iată, dragi ostaşi, acesta este testamentul lăsat cu cuvânt de moarte de către săteanul Bănuţă R. Ion din comuna Gliganul de sus, judeţul Argeş, ostaş în compania de mitralieră a unui batalion de vânători de munte, — ostaş care a căzut în una din luptele pentru reintregirea ţării şi neamului nostru.

Nu mai adaog, dragii mei, nici un cuvânt ci vă las pe toţi să cugetaţi — şi să vă înălţaţi sufletele în faţa testamentului camaradului vostru Bănuţă R. Ion.

Al. Lascarov-Moldovanu

Realizări pentru invalizii, orfanii şi văduvele de războiu

Ministerul Apărării Naţionale, în a cărui competenţă este dată grija pentru interesele invalizilor, orfanilor şi văduvelor de războiu, a dat recent un comunicat asupra a ceia ce s'a înfăptuit până azi pentru aceşti aleşi ai naţiunii. Nu este suficient să aduci o lege bună, pentru ca lucrurile să meargă bine.

Comunicatul Ministerului Apărării Naţionale dovedeşte, cu prisosinţă, că toate legile aduse în favoarea invalizilor, orfanilor şi văduvelor de războiu au fost interpretate întocmai şi voinţa legiuitorului a devenit o realitate mulţumitoare.

— Toate drepturile băneşti tranzitorii cuvenite familiilor celor mobilizaţi precum şi celor căzuţi în lupte sau dispăruţi pe front se achită la timp — spune acest comunicat. Întocmirea dosarelor de pensie de către organele legale, stabilirea drepturilor şi plata pensiilor se fac în mod normal.

In plus, s'au înfiinţat colegii militare pentru orfanii de război în oraşele: Curtea de Argeş, Galaţi, Tg. Ocna. Sunt în curs de creare colegii militare la Abrud, Cozia, Braşov, T. Severin. Toate aceste colegii vor primi aproape 1000 de orfani de războiu.

Ministerul Apărării Naţionale a urmărit cu toată atenţia fiecare doleanţă a protejaţilor săi. A făcut la timp şi cu toată stăruinţa intervenţiile necesare pentruca cererile pentru posturi sau ajutoare ale celor îndreptăţiţi să fie soluţionate cu precădere. Ministerul prin organele sale a distribuit 166 debite de tutun invalizilor din răsboiul actual.

O altă măsură, care va da cele mai frumoase roade, a fost luată în legătură cu ţăranii, membrii ai I. O. V.-ului. Astfel s'au luat măsuri pentru a se procura unelte agricole, ce vor fi repartizate obştiilor săteşti — în loturi anuale — care să fie întrebuinţate numai pentru lucrul pământului lumei I. O. V. lipsită de mijloace.

In proect, se prevede construirea de case model pentru marii mutilaţi din actualul războiu. Primul lot se va termina chiar în acest an. In acelaş timp invalizii infirmi şi tuberculoşii vor fi internaţi în sanatorii şi azile pentru a primi îngrijirea necesară. Bolnavii I. O. V., lipsiţi de mijloace vor primi tratamentul balnear gratuit, în staţiile existente, cu începere din vara anului 1943.

Nici o măsură care putea fi favorabilă invalizilor, orfanilor şi văduvelor de războiu n'a fost omisă. Cei cari şi-au vărsat sângele pentru apărarea frontarilor, împreună cu urmaşii celor căzuţi pe câmpul de luptă, trebuiau să fie satisfăcuţi în plin, pentru că numai astfel recunoştinţa neamului ajungea să se manifeste cu adevărat.

Implinirile înfăptuite de Ministerul Apărării Naţionale, deşi numai la începutul lor, sunt îndestulătoare pentru a vindeca o parte din rănile cauzate de acest războiu. Măsurile viitoare vor aduce siguranţa existenţei de totdeauna a celor cari au ajuns în situaţia de a nu-şi mai putea câştiga singuri existenţa.

Ion Munteanu

Pagina Literară

LA HANUL LUI MÂNJOALĂ

de I. L. CARAGIALE

Un sfert de ceas până la hanul lui Mânjoală.. deacolo până'n Popeştii-de-sus, o poştie: în buiestru potrivit, un ceas şi jumătate.. Buiestraşu-i bun.. dacă-i dau grăunţe la han şi-l odihnesc trei sferturi de ceas.. merge. Care va să zică, un sfert şi cu trei, un ceas, până'n Popeşti unul şi jumătate, fac două şi jumătate... Acu sunt şapte trecute: ăl mai târziu până la zece, sunt la Pocovnicu Iordache.. Am cam întârziat.. Trebuia să trec mai de vreme, dar, în sfârşit!.. de aşteptat, mă aşteaptă..

Aşa socotind în gând, am şi văzut de departe, ca la o bătaie bună de puşcă, lumină multă la hanul lui Mânjoală, adică aşa-i rămăsese numele; acum era hanul Mânjoloaii — omul murise de vreo cinci ani.. Sdravănă femeie! Ce a făcut, ce a dres, de unde era cât p'aci să le vânză hanul când trăia bărbatu-său, acum s'a plătit de datorii, a dres acaretul a mai ridicat un grajd de piatră, şi încă spun toţi că trebue să aibă şi parale bune. Unii o bănuesc că o fi găsit vre-o comoară.., alţii, că umblă cu fermece.

Odată au vrut s'o calce tâlharii.. s'au apucat să-i spargă uşa Unul dintre ei, ăl mai voinic, un om cât un taur, a ridicat toporul şi, când a tras cu sete, a picat jos. L-au ridicat repede! Era mort.. Frate-său a dat să vorbească, dar n'a putut — amuţise. Erau patru inşi. L-au pus pe mort în spinarea lui frate-său, şi ceilalţi doi l-au apucat de picioare, să-l ducă să-l îngroape undeva departe. Când să iasă din curtea hanului, Mânjoloaia începe să strige pe fereastră: hoţii! şi'n faţă-le, iacă zapciul cu mai mulţi inşi cu patru dorobanţi călări. Strigă pomojnicul: „Cine-i?" Hoţii cei doi, fugi care 'ncotro! Rămâne mutul cu frate-său mort în cârcă. Acu, ce te faci la cercetare? Toată lumea ştia că mutul vorbeşte: cui putea să-i treacă prin cap că mutul nu se preface? L-au bătut până l-au amintit, ca să-i vie glasul la loc — de geaba. De atunci li s'a tăiat pofta flăcăilor să mai calce hanul..

Până să-mi treacă toate prin minte, am sosit. O sumă de cară poposesc în curtea hanului; unele duc la vale cherestea, altele porumb la deal. E o seară aspră de toamnă. Chirigii se 'ncălzesc pe lângă focuri.. de aceea se vedea atâta lumină dedeparte. Un argat îmi ia calul în primire să-i dea grăunţe la grajd. Intru în cârciumă, unde fac refenea oameni mulţi, pe când doi ţigani somnoroşi, unul cu lăuta şi altul cu cobza, ţârlâie într'un colţ olteneşte. Mi-e foame şi frig — m'a răzbit umezeala.

— Unde-i cocoana? întreb pe băiatul dela tarabă.

— La cuptor.

— Trebue să-i fie mai cald acolo, zic eu, şi trec, printr'o săliţă, din cârciumă în bucătărie..

Foarte curat în bucătărie... şi abur nu ca în cârciumă. de cojoace, de cisme şi de opinci jilave — abur de pâine caldă Mânjoloaia priveghea cuptorul.

— Bine v'am găsit, cocoană Marghioalo.

— Bine-aţi venit, cucoane Fănică.

— Mai s'o fi găsind ceva de mâncare?

Pentru oamenii de omenie ca d-ta, şi la miezul nopţii.

Şi repede cocoana Marghioala dă poruncă unei cotoroanţe să puie de masă'n odaie, şi pe urmă s'apropie de cotlon la vatră. şi zice:

— Uite alege-ţi.

. . . .

Multe odăi curate şi odihnite am văzut în vieaţa mea, dar ca odaia aceea.. Ce pat! ce perdeluţe! ce tavan! toate ca laptele. Şi abajurul şi toate cele lucrate cu igliţa în fel de fel de feţe.., şi cald ca sub o aripă de cloşcă.., şi un miros de mere şi de gutui..

Am vrut să mă aşez la masă şi, după obiceiul apucat din copilărie, m'am întors să văz încotro e răsăritul, să mă 'nchin. M'am uitat cu băgare de seamă de jur împrejur pe toţi pereţii — nici o icoană. Zice coana Marghioala:

— Ce te uiţi?

Zic:

— Icoanele.. Unde le ţii?

Zice:

— Dă-le focului de icoane! d'abia prăsesc cari şi păduchi de lemn..

Femeie curată!.. M'am aşezat la masă făcându-mi cruce după datină, când deodată, un răcnet: călcasem se vede, cu potcoava cismei, pe un cotoi bătrân, care era sub masă. Cocoana Marghioala sare repede şi deschide uşa de perete; cotoiul supărat dă năvală afară, pe când aerul rece năpădeşte 'năuntru şi stinge lampa. Caută chibriturile pe bâjbâite; caut eu încolo, caută cocoana 'ncoace..

. . . .

In sfârşit jupâneasa aduce tava cu demâncare şi cu o lumânare. Pesemne om fi căutat mult chibriturile, că ţilindru lămpii se răcise de tot. Am aprins-o iar.

Bună mâncare! Pâine caldă, raţă friptă pe varză, cârnaţi de purcel prăjit, şi nişte vin şi cafea turcească şi râs şi vorbă.. Halal să-i fie cocoanei Marghioalii! După cafea, zice cotoroanţei:

— Spune să scoată o jumătate de tămâioasă..

Grozavă tămâioasă!.. Mă apucase un fel de amorţeală pe la încheieturi; m'am dat aşa într'o parte pe pat, să trag o ţigară cu ale din urmă picături chihlibarii din pahar, şi mă uitam prin fumul tutunului la cocoana Marghioala, care îmi sta pe scaun în faţă şi-mi făcea ţigări. Zic:

— Dacă nu te superi, să-mi faci o cafea; da... nu aşa dulce.

Şi râzi!.. Când vine jupâneasa cu cafeaua zice:

—Cocoană, dumneavoastră staţi de vorbă aici.. Nu ştiţi ce-i afară..

— Ce e?

— Ce e?

— S'a pornit un vânt de sus.. Vine prăpăd!

Am sărit drept în picioare şi m'am uitat la ceas: zece şi aproape trei sferturi. In loc de o jumătate de ceas, stătusem la han două ceasuri şi jumătate? Vezi ce e când te'ncurci la vorbă!

— Să-mi scoată calul!

— Cine?.. Argaţii s'au culcat.

— Mă duc eu la grajd..

— Ţi-a pus ulcica la Pocovnicul! zice cocoana pufnind de râs..

Am.. ieşit pe prispă. In adevăr, era o vreme vajnică... Focurile chirigiilor se stinseseră; oameni şi vite dormeau pe coceni, vârându-se cuminţi unii 'ntr'alţii jos la pământ, pe când pe sus prin văzduh urla vântul nebun.

— E vifor mare, zise cocoana Marghioala, înfiorată... Să pleci pe vremea asta? Mâi de noaptea aici: pleci mâine pe lumină.

— Nu se poate..

..Am mers la grajd; cu mare greutate am deşteptat un argat şi mi-am găsit calul: l-am închingat, l-am tras la scară şi m'am suit în odaie să-mi iau noapte bună dela gazdă. Femeia, dusă pe gânduri, şedea pe pat cu căciula mea în mână, o tot învârtea ş'o răsucea.

— Cât am de plată? am întrebat.

— Imi plăteşti când treci înapoi, răspunse gazda, uitându-se adânc în fundul căciulii, şi pe urmă se ridică în picioare şi-mi-o întinse.

Mi-am luat căciula ş'am pus-o 'n cap, aşa cam la o parte.

M'am aruncat pe şa; jupâneasa bătrână mi-a deschis poarta, şi am ieşit. Rezemat cu palma stângă pe coapsa calului, mi-am întors înapoi capul; peste zaplazul înalt se vedea uşa odăii deschisă, şi, în deschizătură, umbra albă a femeii adumbrindu-şi cu mâna arcurile sprincenilor. Am ţinut la pas încetinel, fluierând un cântec de lume ca pentru mine singur, până când, cotind după zaplaz să-mi apuc drumul, mi s'a ascuns vederea cadrii. Am zis: hi! la drum! şi mi-am făcut cruce: atunci am auzit bine uşa bufnind şi un vaiet de cotoiu. Gazda mea ştia că nu o mai văz, intrase de grabă în căldură şi apucase pe cotoiu cu uşa, de sigur. Afurisit cotoiu! se tot vâră pântre picioarele oamenilor.

Să fi mers o bucată bună de drum. Viforul creştea scuturându-mă de pe şa. In înalt, nori după nori sburau opăciţi ca de spaima unei pedepse de mai sus, unii la vale pe dedesubt, alţii pe deasupra la deal perdeluind în clipe largi, când mai gros, când mai subţire, lumina ostenită a sfertului din urmă. Frigul ud mă pătrundea şi simţeam că-mi îngheaţă pulpele şi braţele. Mergând cu capul plecat ca să nu mă 'nnece, vântul începui să simt durere la cerbice, la frunte şi la tâmple fierbinţeală şi bubuituri în urechi. Am băut prea mult! — m'am gândit eu. dându-mi căciula mai pe ceafă şi ridicându-mi fruntea spre cer; dar vârtejul norilor mă ameţea. Mă ardea sub coastele din stânga; am sorbit în adânc vântul rece, dar un junghiu m'a fulgerat pân tot coşul pieptului de colo până colo. Am aplecat iar bărbia. Căciula parcă mă strângea de cap ca o menghinea; am scos-o şi am pus-o pe oblânc. Mi-era rău. N'am făcut bine să plec! La Pocovnicu Iordache trebue să doarmă toată lumea: m'or fi aşteptat; pe vremea asta, or fi crezut oamenii fireşte, că n'am fost prost să plec. Am îndemnat calul care se împleticea, parcă băuse şi el..

Dar vântul s'a mai potolit; s'a luminat a ploaie; lumină ceţoasă; începe să cearnă mărunt şi 'nţepos. Imi pun iar căciula. Deodată sângele începe iar să-mi ardă pereţii capului. Calul a obosit de tot; gâfâe de'nnecul vântului. Il strâng în călcâie. îi dau o lovitură de biciuşcă; dobitocul face câţiva paşi pripiţi, pe urmă sforăe şi se opreşte pe loc, ca şi cum ar vedea în faţă o piedică neaşteptată. Mă uit. In adevăr, la câţiva paşi înaintea calului zăresc o mogândeaţă mică sărind şi ţopăind. Un dobitoc? Ce să fie? Fiară? E prea mică.. Pun mâna pe revolver; atunci auzii tare un glas de căpriţă.. Indem calul cât pot; el se 'ntoarce 'n loc şi porneşte 'napoi. Câţiva paşi.. şi iar stă sforăind. Iar căpriţa.. Norii s'au subţiat de tot; acuma văz cât se poate de bine. E o căpriţă mică neagră; aci merge, aci se'ntoarce; aruncă din copitele d'înapoi, pe urmă se ridică în două picioare, se repede cu bărbiţa în piept şi cu corniţele înainte să'mpungă, şi face sărituri de necrezut şi mehăe şi fel de fel de nebunii. Mă dau jos de pe cal, care nu mai vrea să meargă în ruptul capului, şi-l apuc scurt de căpăstru; mă aplec pe vine'n jos: „Ţa-ţa!" şi chem căpriţa cu mâna, parcă aş vrea să-i dau tărâţe. Căpriţa se apropie sburdând mereu. Calul sforăe nebun, dă să se smucească; mă pune în genunchi, dar îl ţiu bine. Căpriţa s'a apropiat de mâna mea: e un ied negru, foarte drăguţ, care se lasă blând să-l ridic de jos. L-am pus în desaga din dreapta peste nişte haine In vremea asta, calul s'a pornit să se cutremure şi dârdâe din toate încheieturile ca de frigurile morţii.

Am încălecat.. Calul a pornit năuc.

De un sfert de ceas, acum mergea ca praştia sărind peste gropi, peste moşoroaie, peste buşteni, fără să-l mai pot opri, fără să cunosc locurile şi fără să ştiu unde mă ducea. In vremea asta, când la fiece clipă îmi puteam frânge gâtul, cu trupul îngheţat şi capul ca'n foc, mă gândeam la culcuşul bun pe care-l părăsisem proşteşte. De ce?

Iedul se mişcă în desagă să se aşeze mai bine. Mi-am întors privirea spre el: cuminte, cu capul dreptopt scos afară din desagă, se uita şi el la mine. Calul se poticneşte, îl opresc în silă. Vrea să pornească iar, dar cade sdrobit în genunchi. Deodată, prin spărtura de nori se arată felia din urmă opelcată pe o rână. Arătarea ei m'a ameţit ca o lovitură de măciucă la mir. Mi-era în faţă.. Acum-i sunt două luni pe cer! Eu merg la deal: luna trebue să-mi fie în spate! Şi mi-am întors repede capul. s'o văz pe cea adevărată.. Am greşit drumul! Merg la vale. Unde sunt? Mă uit înainte: porumbişte cu coceni netăiaţi; la spate câmp larg. Imi fac cruce, strângând de necaz calul cu pulpele amorţite ca să se ridice — atunci, simt o svâcneală puternică lângă piciorul drept. Un ţipăt. Am strivit iedul! Pun mâna iute la desagă: desaga goală — am pierdut iedul pe drum! Calul se scoală scuturându-şi capul ca de bumăceală; se ridică în două picioare, se munceşte 'ntr'o parte şi mă trânteşte în partea ailaltă; pe urmă o ia la goană pe câmp ca de streche şi piere'n întunerec. Pe când mă ridic sdruncinat, auz foşneală pântre coceni şi un glas de om din apropiere, tare:

— Tiui Ţa-ta! Ptiu! Ucigă-te toaca du-ce-te-ai pe pustii!

— Care-i acolo? strig eu.

— Om bun!

— Care?

— Gheorghe!

— Care Gheorghe?

— Nătruţ. Gheorghe Nătruţ care păzeşte la coceni.

— Da' nu vii încoace?

— Ba iacă viu.

Şi din coceni, se arată umbra omului.

— Mă rog, frate Gheorghe, unde suntem noi aicea? Am rătăcit cu viforul ăsta drumul.

— Da' unde vrei dumneata să mergi?

— La Popeştii de sus.

— Ehei! La Pocovnicu Iordache,

— Ei da.

— Apoi n'ai rătăcit drumul.. da' mai ai de furcă până 'n Popeşti. Aicea eşti d'abia în Hăculeşti,

— In Hăculeşti? am zis cu bucurie Atunci sunt aproape de hanul lui Mânjoală.

— Uite-l colea: suntem în spatele grajdului.

— Hai de-mi arată drumul, să nu-mi rup gâtul tocmai acum.

Rătăcisem vreo patru ceasuri.

In câţiva paşi am ajuns la poartă. La odaia cocoanii Marghioalii lumină, şi umbre mişcă pe perdea.

Noroc! cum am ciocănit, m'a şi auzit. Jupâneasa bătrână a alergat să-mi deschiză. Când să intru, mă împiedic pe prag de ceva moale — iedul. Tot ăla! Era iedul gazdei mele! A intrat şi el în odaie şi a mers să se culce cuminte sub pat.

Ce să spui?

Parcă văz încă odaia-ceea.

Ce pat!.. Ce perdeluţe! Ce pereţi! Ce tavan! Toate albe ca laptele. Şi abajurul şi toate cele lucrate cu igliţa în fel de fel de feţe. Şi cald.., şi un miros de mere şi de gutui.

Aş fi stat mult la hanul Mânjolanii, dacă nu venea socru-meu, Pocovnicu Iordache, Dumnezeul să-l ierte, să mă scoată cu tărăboiu de acolo. De trei ori am fugit dela el înainte de logodnă şi m'am întors la han, până când bătrânul, care vrea zor nevoie să mă ginerească, a pus oameni de m'au prins şi m'au dus legat cobză la un schit în munte! patruzeci de zile, post, mătănii şi molitve Am ieşit de acolo pocăit; m'am logodit şi m'am însurat.

Tocmai 'ntr'un târziu, într'o noapte limpede de iarnă, pe când şedeam cu socru-meu la iafuri, după obiceiul dela ţară, dinaintea unui borcan de vin aflarăm dela un isprăvnicel, care sosea cu cumpărături din oraş, că despre ziuă stătuse să fie foc mare la Hăculeşti; arsese până în pământ hanul lui Mânjoală, îngropând pe biata cocoana Marghioala, adu hârbuită, subt un morman uriaş de jăratic.

— A băgat-o în sfârşit la jăratic pe matracuca! zise socru meu râzând.

Şi m'a pus să-i povestesc iar istoria de mai sus pentru a nu ştiu câtea oară. Pocovnicul o ţinea întruna că în fundul căciulii îmi pusese cocoana fermece şi că iedul şi cotoiul erau tot una.

— Ei aşi! am zis eu.

Era dracul, ascultă-mă pe mine!

CÂTE PUŢIN DIN TOATE CELE

Cutremure şi clima

Presa publicând continuu cutremurele înregistrate aiurea pe pământ, se răspândeşte părerea că anuţ trecut şi anul acesta sunt deosebit de rebele. Dar după cifrele date de staţiunea seismografică a Institutului central pentru meteorologie din Viena, numărul cutremurelor de pământ înregistrate în anuţ acesta este relativ mai redus. Până în prezent s'au înregistrat şapte cutremure.

Deasemenea condiţiunile climatice din această iarnă par ciudate. Savanţii s'au ocupat în deaproape de această problemă dar n'au ajuns încă la un rezultat definitiv. Totuş nu există nici un motiv care să justifice părerea mult răspândită că schimbările de climă ar fi urmările unei activităţi exercitate de oameni cum s'a spus de unii, de pildă, că bombardamentele influenţează clima.

Un nou aparat Roetgen realizează 12 radiografii pe minut

Inginerul german Patzer a construit un nou aparat Roentgen care face posibilă realizarea a 12 radiografii pe minut. Aparatul este deosebit de util pentru consultaţiunile în massă şi pentru activitatea institutelor Roentgen. Invenţia inginerului Patzer este un important instrument în combaterea tuberculozei.

Expediţie argentiniană în regiunile antartice

Cu vasul „Pampe" s'a reintors de curând o expediţie ştiinţifică argentiniană din regiunile antarctice, după o şedere de un an pe insulele Orkney de Sud.

Ţigări din hameiu

Conform unei ştiri publicate de revista economică „Der Nahe Osten" se fabrică la Stockholm ţigări numai din frunze de hameiu. Acestea nu sunt impuse la impozite.

Cât de mari pot fi valurile

Este foarte greu de a constata înălţimea valurilor când marea este agitată, deoarece de vasul care se clatină nu există o poziţie stabilă dela care s'ar putea măsura. Dar stereofotogramele cu care lucrează ştiinţa au lămurit această problemă. S'au făcut experienţe în Oceanul Atlantic de Nord şi s'a constatat că valurile cele mai înalte sunt de 18—18,5 metri. Distanţa dela culmea unui val la altul poate fi de 250 metri. Deasemenea valurile pot atinge înălţimea de 20 metri, iar distanţa între ele poate fi de 300 metri. In general, valurile sunt în Oceanul Atlantic de 8—10 metri.

Recordul Marei Expoziţii de artă germană

Marea expoziţie de artă germană din Muenchen şi-a închis porţile după 33 de săptămâni. Au fost prezentate 1350 de opere a 950 de artişti germani. Iar numărul vizitatorilor s'a ridicat la 840,074, deci cu 141,440 mai mulţi decât în anul precedent. Suma încasată pentru lucrările vândute s'a cifrat la 3.899.331 mărci pentru 1214 opere, ceeace înseamnă 66% din lucrările expuse. Deasemenea au fost vândute 812.700 de reproducţiuni pe cărţi poştale, 1450 de tipărituri artistice şi 40.824 fotvisite de artă. Interesant este deasemenea faptul că o treime dintre artişti sunt din Germania de Sud, 214 din Germania de Nord 186 din Vest şi Renania, 103 din Germania centrală, 68 din regiunile alpine şi dunărene, iar restul din ţara Sudeţilor, Protectorat şi străinătate.

Propaganda străină prin radio acționează prin falsificări intenționate și prin minciuni greu de verificat. Renunță deci de a mai asculta posturile străine de radio. E necinstit și în general interzis.

Au început însămânțările

Odată cu cele dintâi adieri ale primăverii, ziarele au anunțat aproape festiv că în sudul Basarabiei au început însămânțările. E și aceasta o solie a pământului care reînvie, o solie cu atât mai luminoasă și plină de înțeles cu cât este vorba de ținutul românesc și voevodatul dintre Prut și Nistru.

Odată cu isgonirea hoardelor bolșevice viața și rânduirile basarabene și-au găsit locul lor firesc în marea comunitate a neamului. Realizările de acolo înseamnă, pe de-o parte, confirmarea muncii și credinței românești întru reînvierea vechilor noastre rosturi pe pământul străbun, iar pe de altă parte arată lămurit sentimentul ce ne înlănțue nedesminții cu aceeaș caldă speranță.

S'a dovedit de nenumărate ori că dela cel mai umil dețiător al treburilor obștești și până la învestitorul puterii desăvârșite, toți au dovedit râvnă, abnegație și tragere de inimă în fața problemelor grele ce se cer neîntârziat deslegate.

Este în primul rând vorba de a renaște din propria-i ruină și cenușă Basarabia noastră scumpă, ținut străvechi românesc, deasupra căruia paginile istoriei noastre, străbătute de mândrul fior al vitejiilor, pogoară lumină de aur.

Munca și truda celor de acolo arată încă odată mai mult râvna în slujba comandamentelor naționale și totodată grija pe care trebue s'o aibe slujitorii statului pentru viitorul care ne așteaptă.

Dar mai presus de orice se vede că există un semn al înțelegerii și prețuirii supreme, din partea noastră a tuturor, pentru jertfele ostașului român.

Fiecare piatră ce se cimentează în târgurile și satele provinciilor desrobite, fiecare zid ridicat, drum tăiat din nou, copac sădit sau locaș dumnezeesc redat credinței noastre, toate la un loc se datoresc în primul rând soldatului care a luptat, a suferit, a murit. Amintirea plină de glorie a faptei sale va fi luminos simbol, îndemn, pavăză răului și șovăelilor. Intemeierea vieții basarabene în laturile ei naționale, economice, politice, culturale va avea de acum încolo un singur început și o singură desăvârșire.

Au început însămânțările în Basarabia. Să le celebrăm și noi cu acelaș suflet curat din totdeauna, la fel obiceiurilor străvechi, când strămoșii strămoșilor noștri deslușeau în presimțirile primăverii albe rânduirea dumnezeească a speranțelor de bine și de belșug.

George Dorul Dumitrescu

TANCUL DE ȘOC „TIGRUL"

O formidabilă nouă armă germană

Atac pe o înălțime acoperită cu tufăriș, în calea unei trecători dominante puternic flancată de alte înălțimi caracteristice acestui peisagiu tunisian. De aproape zece ore vânătorii de munte și grenadierii de tancuri încearcă să termine cu inamicul care se apără crâncen, și să forțeze trecătoarea pentru ca înaintarea să progreseze. Dar față de focul ucigător deslănțuit de adversar, atacul frontal nu merge. Terenul lipsit de vizibilitate face să eșueze și încercările de învăluire. Mitralierele, tunurile antitanc și tunurile de câmp ale inamicului trag cu disperare asupra șoselei, singurul drum pe care se poate merge și deslănțue din toate gurile un foc înspăimântător. Dar atacul trebue să progreseze căci altfel încercuirea inamicului nu izbutește.

Și iată apărând deodată și îndreptându-se către trecătoare „Tigrii", noile tancuri germane. Trec pe dedesubtul traectoriei artileriei inamice și se găsesc acum în fața unui câmp triplu minat. O dominare în îndul acesta este exclusă: tirul inamic este fixat asupra fiecărui centimetru de teren. Doi „Tigri" pornesc înainte, calcă deadreptul peste câmpul minat și deodată încep să se audă formidabile explozii ale minelor declanșate. Dar „Tigri" nu se impresionează! Trec neturburați înainte străbătând barajul și se apropie pe șoseaua deschisă de gurile tunurilor inamice. Acestea deschid focul și acoperă colosii germani cu salve. Stupoare! Proectilele explodează neputincioase lovindu-se de cuirasa tancurilor, producându-le doar ici și colo simple sgârieturi. Durează numai câteva secunde până când poziția inamicului este precis reperată, și nu trebue mai mult decât câteva obuze pentru a lovi mortal pe adversarul care se găsește la 500 metri. Intr'un iureș masiv colosii au intrat în spațiul minat și au deschis drum tancurilor din spate, făcând zid cu inatacabilele lor corpuri de oțel pe care tunurile nu le-au putut găuri: apoi deschizând focul tunurilor lor de calibru foarte greu au zdrobit armele inamice.

In zilele următoare am mai văzut astfel de „Tigri-minune". Unde atacul nu mai merge, ei descătușau din nou puhoiul. Fiecare dintre ei era un adevărat punct de sprijin cu o formidabilă putere de șoc atunci când era vorba de a ține piept la vreo bifurcare de drumuri adversarului care venea cu puternice întăriri. Când însfârșit adversarul s'a hotărît să dea un atac cu forțe de tancuri mult superioare numeric, câteva lovituri trase de „Tigru" dela mare distanță au fost deajuns ca să provoace extraordinare pierderi și să facă pe inamic să prefere a se ascunde în fața furiei „Tigrului". (E. S. S.).

...AM FĂCUT ARMATA CU REGELE CAROL I.

(Viața unui... brăilean în Crimeea)

...Acesta este argumentul cel mai puternic pe care Gheorghe Dumitrenco, — fost Dumitrescu, din Brăila, îl spune tuturor ofițerilor și ostașilor români la care cerșește o bucată de pâine sau câteva linguri de ciorbă. O căciulă de postav îmblănită cu cojoc îi acoperă capul încărunțit, iar deoparte și dealta se scoboară peste urechi două clape înodate sub bărbie. După statură se vede că a fost cândva un om bine legat. Acum însă e slăbit peste măsură. Merge încet sprijinindu-se în băț, pe care-l mută pe caldarâmul unui oraș din Crimeea mai des decât picioarele, iar când vremea e umedă și rece, tremură atât de tare, încât cei doi dinți din partea de sus, — singurii pe care-i mai are — se clatină ca niște limbi minuscule de... clopot.

Are 74 de ani iar puterile abia-l mai ajută să se târăe pe lângă pereții desipiți și mucegăiți în căutarea unei coji de pâine. Se aseamănă mai degrabă cu o umbră, — al cărei corp e înmormântat de mult —, care a părăsit pentru un moment racla sicriului, iar acum umblă în căutarea mormântului pe care nu-l mai găsește...

Și... poate că în adevăr: Gheorghe Dumitrescu a murit de mult... încă dela rusificarea numelui, rămânând să-și târască zilele amare printre noi numai... Dumitrenco, o altă fațetă a fostului cetățean al Brăilei.

Când îi dai o bucată de pâine, ceva unt, sau o cutie de conserve plânge de bucurie; cu o mână strânge la piept darul cu pesat iar cu cealaltă apucă gâtul binefăcătorului, îl trage către el și-i sărută pe obraz: „...Să trăești taică... Dumnezeu să-ți ajute să te întorci în țară"... și picăturile de lacrimi se rostogolesc repede, se sfarmă și dispar în sdrențele pe care le înfășoară în jurul piciorului în loc de încălțăminte.

...Și eu sunt român... Am făcut armata cu... Regele Carol I..." (desigur că vrea să spună că a făcut armata sub Regele Carol I).

...„Eram în regimentul 3 Călărași-Brăila. Hei... ce om eram pe vremurile acelea... voinic, tânăr și călăreț meșter tare"... și iar îi năpădesc lacrămile, ca o părere de rău după țară și locul natal, ori poate după tinerețea lui, care s'a îngropat de mult pe străzile Brăilei.

Moș Dumitrenco a trăit în Brăila până la vârsta de 44 ani, fiind căsătorit cu femeia Sofia, care a murit înainte de a părăsi el casa. Cu această femeie n'a avut copii. Trăia însă destul de bine, căci meseria lui de croitor îi dădea suficiente parale, încât putea să facă chiar... petreceri în regulă.

Spovedania lui Dumitrenco...

...„De când am venit în Sevastopol însă, am trăit greu. La început m'am trudit să găsesc de lucru... Apoi m'am căsătorit cu Anastasia, — o rusoaică din localitate — cu care am făcut o fată, așa încât greutățile erau și mai mari. Mi-am închegat și aci un atelier de croitorie, dar nu prea aveam de lucru, așa că de multe ori eram nevoit să muncesc în port pentru întreținerea familiei. Abia atunci mi-am dat seama cât de bine trăiam în orașul meu... Brăila. In timpul războiului trecut, am fost concentrat la lucrările de întărire a orașului apoi am fost dus la săpatul tranșeelor subterane din jurul Odesei.

De când au luat bolșevicii stăpânirea în Rusia, am dus-o și mai greu... Aceștia au adunat pe toți meseriașii în anumite clădiri punându-i să lucreze sub control. La început, eu n'am vrut să mă duc acolo...

Eram obișnuit să am atelierul meu, unde să fiu stăpân. Aha..., ziceau șefii bolșevici — tu vrei să faci bani, dar banii sunt ai statului bolșevic, nu ai tăi. Atât au spus. Nu m'au luat cu forța pentru a mă duce în adunarea aceea a croitorilor, dar în schimb au interzis tuturor să mai lucreze la particulari, ci numai la atelierul central al orașului. In puțin timp, m'am văzut muritor de foame. A trebuit să mă rog de ei pentru a mă primi în atelier. Aci munceam mult, iar hrana ce mi se dădea, — o ciorbă neagră și amară —, ne ajungea numai atât ca să nu murim de foame.

Inainte de a împlini 60 de ani, am fost scos din atelier spunându-mi că sunt bătrân și... ocup locul altuia tânăr deși eu puteam lucra căci am avut și am vederea destul de bună...

De aci înainte, trebuia ca fata și soția mea să muncească dublu pentruca să mă poată hrăni și pe mine căci eu nu mai contam nicăeri în rația de mâncare.

Evacuat din Sevastopol

Cu doi ani înainte de izbucnirea acestui război am fost evacuat din Sevastopol spunându-mi că în cartierul acela urmează să se clădească școale pentru... ucenici. Noi am aflat însă că se lucrau întărituri pentru apărarea orașului.

Fata mea s'a căsătorit cu Ilie Crevricenco din Sevastopol, cu care a avut 3 copii. Ginerele meu făcuse armata la aviație. Când a izbucnit războiul a fost chemat și trimis la Vladivostok. De atunci n'am mai auzit nimic de ei...

Și așa, Domnule, — sfârșește Dumitrenco —, iată necazurile mele.

Ce bine era dacă rămâneam în România... Spune mata la comandanții D-voastră să-mi dea voie să mă înapoiez în țară... Să am măcar parte să fiu îngropat în pământul țării pe care am părăsit-o crezând să găsesc aici belșugul.

Mi-e dor de țară Domnule, mi-e dor și tare mă tem că n'o să mai ajung s'o văd"... și moș Gheorghe își duce repede mâna la ochi, pentru a opri năvala lacrămilor ce sunt gata să izbucnească... Apoi pleacă încet, cu capul în pământ și încovoiat de spate, iar în urma lui, rupturile ce-i înfășoară picioarele plescăe ritmic pe caldarâmul umed al orașului!...

Subl. rez. D. Bunescu
Reporter de război S. M. P.

Broșurile, tablourile, emisiunile de radio și svonurile sunt răspândite de inamic nu pentru a-ți arăta adevărul, ci pentru a-ți otrăvi sufletul și a te îngenunchia. Păzește-te!

CINSTIREA AVIATORILOR CIVILI

Duminică 28 Martie, din inițiativa domnului comandor inginer Marcu, s'a oficiat o pioasă și înălțătoare ceremonie pentru pomenirea aviatorilor civili, căzuți la datorie. In aceste vremuri când fiecare faptă românească este o contribuție la izbânda neamului nostru și la înțelegerea pe care trebue s'o aibă ori cine pentru țara atât de dragă ce ne adăpostește, această ceremonie vine să ne reamintească nenumărate fapte de vitejie și curaj, săvârșite de acei cari nu erau încadrați în disciplina perfectă a ordinelor comandate, ci numai în disciplina pe care conștiința lor de buni români și patrioți le-o dicta. Coborîrea cu gândul și cu pleoapele lângă amintirea lor, lângă acești neobosiți soli cari-au adus atâtea servicii populației ca piloți de linie și patriei ca piloți de război, este o datorie permanentă pe care sufletul nostru trebue s'o aibă pentru ei. Uitarea fie chiar vremelnică, este cea mai mare crimă față de osemintele care zac departe de țară.

Fiecare zi care trece să ne-apropie tot mai mult de eroi, pentru ca din amintirea lor să facem piatra de temelie pe care se vor ridica generațiile ce vor veni în urma noastră și care vor avea aceeași datorie pe care am avut-o și noi. Aviația noastră încă în formare, a dat un examen destul de strălucit în fața dușmanului, atunci când a fost chemată să-și spună cuvântul. A știut să-și îndeplinească toate misiunile, alături de o aviație redutabilă cum e aceea a marelui Reich german și să corespundă tuturor greutăților pe care le-a cerut o luptă modernă, cu un inamic incorect și laș. Până departe pe cerul mohorât al fluviului Volga, unde încetează inima imperiului rus de a mai bate, avioanele noastre au pătruns ca niște săgeți de foc, aplicând cu o îndrăsneală fără seamăn loviturile cele mai grele armatelor bolșevice. Alături de piloții militari, produși ai școlilor de aviație, au fost și piloții civili, tot atât de buni cunoscători ai motorului, chemați numai de dragostea ce-o aveau pentru țară și pământul drag. Am scris într'un articol anterior, despre aviatorii ceferiști, cari au luat parte la lupte grele și mulți din ei, elemente de valoare, nu s'au mai întors. Au rămas însă numele lor care s'au săpat cu litere de aur în inimile tuturor celor cari au auzit de bravura lor.

Aviatorii civili de talia sublocot. Ociocioc, eminent doctor în drept dela Roma, care și-a îndeplinit toate misiunile și a știut să-și conducă spre victorie subalternii ori de câte ori i s'a încredințat un atac, este o permanentă mândrie pentru țară și un îndemn pentru toți cei cari uită că în asemenea împrejurări nici un sacrificiu nu este mare, când e vorba de victoria poporului nostru.

Se cade cu aceeaș adâncă reculegere, să ne plecăm genunchii și să preamărim eroismul și gloria tuturor eroilor noștri, întotdeauna, căci datorită lor, în toate vremurile decând există istoria, patria a fost salvată.

PAGINA VESELĂ

Bărbaţii între ei

N'a fost o întâmplare că s'au găsit; la berăria aceea îşi lua întotdeauna „ţapul" sau „ţapii" respectivi porţia lor de fiecare zi... Şi câte nu discutau prietenii noştri acolo?! Puneau ţara la cale mai trăgeau câte o glumă, două. Şi timpul trecea.

Acum stăteau la geam şi priveau pe stradă. Vreme superbă afară. Strada plină de tot felul.

— O văzuşi?, — zice Gogu.

— Pe cine?—zice Nae.

— Pe dama aia blondă! Faină, nu?

— Mie-mi spui? Mă Gogule multe prostii am discutat noi. da'un lucru nu mi-ai spus încă: ce fel de femei îţi plac ţie?

— Mă, dracu'ştie! Parcă bălaiele acestea! Seamănă cu cosânzenele din basmele noastre! Ţie care-ţi place?

— Păi mi se pare că tot blondele! Da'să le ia dracu'de femei! Că cu popselele astea de păr cine le mai poate deosbi? Nu le vezi cum se vopsesc? Pe ceasuri...

— Aşa e! Coaforii ăia să moară de foame?

— Da 'nevastă-ta cum e, mă? Că zău n'am băgat de seamă!

— E brunetă!

— Aşa e! Da! Ţigancă! D'aia-ţi plac blondele! Hoţule!..

— Acum iartă-mă şi tu pe mine! A ta cum este?

— Dracu' ştie!

— Cum?

— Aşa cum îţi spun! Habar n'am!

— Se poate să nu ştii ce fel de culoare are părul nevestei?

— Da! Ce te miri aşa?

— Păi cum să nu mă mir?

— Miră-te, da'te miri degeaba! Că astăzi când am plecat de acasă am lăsat-o pregătindu-se să plece la coafor! Dracu' ştie cum o mai fi diseară acasă? Că de ghicit n'am fost bun niciodată!

VESTE TRISTĂ

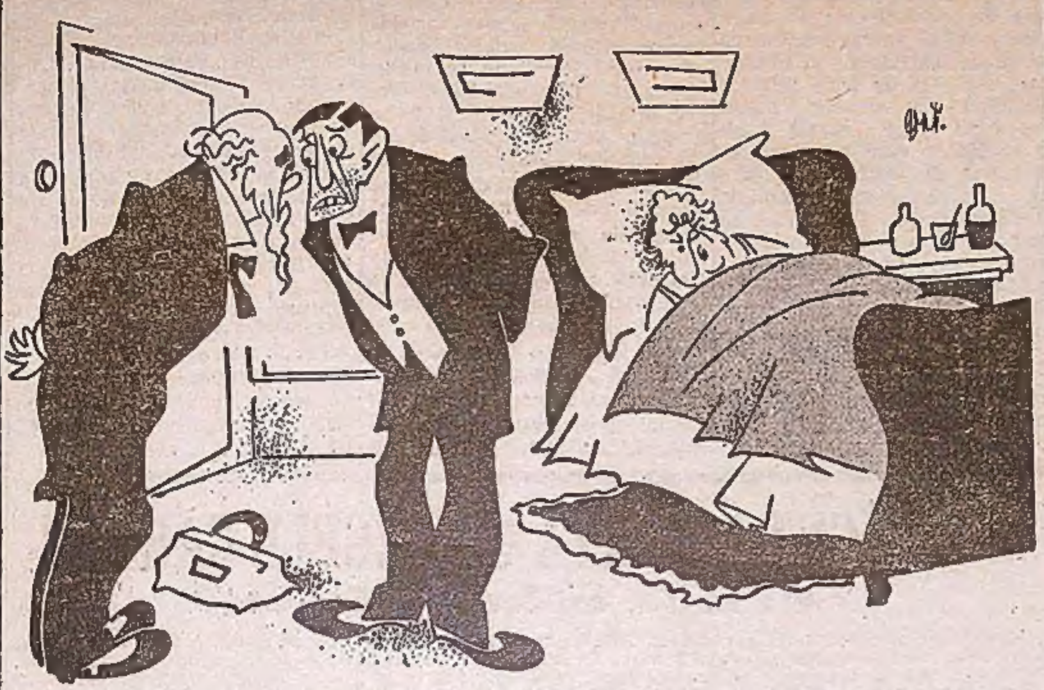

Doctorul: *Curaj, domnule Ionescu! Să nu te pierzi cu firea! Că am să-ţi dau o veste tristă!...*

Ionescu: *Nu cumva moare soacră-mea?!*

Doctorul: *Din contră! Scapă! O să trăiască!*

HAZURI

Omul credul

— Tăticule, ce înseamnă un om credul?

— Un om credul este acela care îşi lasă umbrela acasă când serviciul meteorologic anunţă „timp frumos".

Deosebire

— Nimic nu e mai neplăcut decât să găseşti păr în supă.

— Ba să mă ierţi dumneata! Ar fi şi mai neplăcut să găseşti supă în păr.

Avertisment

— Logodnica mea e cam urâtă, dar are două milioane. De aceia o iau cu ochii închişi.

— Inţeleg. Dar ar trebui să nu-i deschizi niciodată.

Avantaj

— Ai venit să te angajezi doică?

— Da, conaşule.

— Eşti cam mică de stat.

— E mai bine aşa! Altfel de câte ori mi-ar cădea copilul din braţe s'ar face praf!

Neînţelegere

Dentistul (care s'a străduit zadarnic să mai salveze un dinte, plombându-l):

— Totuş e degeaba!

Clientul: Oh! Vă mulţumesc, domnule doctor, nici nu îndrăsneam să sper atâta generozitate.

La farmacie

Intr'o zi se prezintă un oarecare om la o farmacie...

— D.ta ce vrei? Ai reţetă?

— Nu domnule! N'am reţetă! Dar am în schimb nişte crampe!...

Simplu de tot

— Nu ştiu dragă ce să mai zic! Dar de câte ori vreau să plec şi eu undeva afară din oraş, parcă-i un făcut: mă'nbolnăvesc! Şi asta în chip cu totul regulat!

— Nu-i gravă chestia! Pleacă şi tu cu o zi mai înainte!

CUMPĂRĂTORUL

— Bună ziua!

— Bună ziua, domnule! Cu ce vă putem servi?

— Păi, domnişoară, să-mi daţi o bluză!

— Bluză? Ce fel de bluză? Că avem în magazin de toate felurile!

— De care vrei dumneata!

— Eu nu pot să ştiu ce gust aveţi dv.! E foarte greu!

— Nici să nu te'ncerci! Că sunt mai acru ca sarea de lămâie!

— Nu aşa domnule! N'am vorbit de asta! V'am întrebat de bluză! Ce fel de bluză vă place?

— Mie? Cum o să-mi placă bluze? Ce crezi dumneata că eu mănânc chestii d'astea? Ei, drăcia dracului! Asta mi-ar mai lipsi! Să mănânc şi bluze!

— Nu mă'nţelegeţi! Vreau să spun ce anume bluză voiţi să cumpăraţi!

— Mi-e indiferent duduie! De care-oi vrea dumneata!

— Păi pentru cine o luaţi?

— Pentru o scorpie!

— Scorpie?

— Da! Scorpie cum n'a văzut încă pământul! Şi nici n'o să mai vadă!

— Poate pentru soacra dumneavoastră!

— Nu, că chipurile scăpai de ea de vreo trei ani! Da' tot mi-a mai rămas una. Sămânţa dracului!...

— Poate pentru...

— Ei?!

— Pentru soţie?

— Da, duduie! Insfârşit, ghicişi! Bravo!

— Păi cum, domnule! Nevasta dumneavoastră e scorpie?

— Ohoho!... Şi'ncă ce scorpie...

— Nu prea cred...

— Dacă n'o cunoşti, ce să-ţi fac eu! Da' lasă că până la urmă tot n'o să scapi! O s'o cunoşti! Fii sigură!

— Va să zică o bluză, nu?

— Da! O bluză!

— Cam cum să fie?

— Cum crezi dumneata!

— Croială nouă?

— Nouă, veche, nu mă priveşte!... Bluză să fie!

— Culoarea?

— Ei asta-i! N'auzi că nu mă interesează?

— Totuş cred că nu vă e indiferentă stofa!...

— Poate să fie dudule orice stofă! Numai să nu fie stofă de palton, că m'a luat dracu'!

— Mărimea? E aşa ca mine doamna?

— Ehe, să fie ca dumneata, ce bine ar fi!... Dumneata eşti o bomboană de fată!

— Vă mulţumesc. Totuş trebuie să ştiu mărimea! E necesară!

— Deloc domnişoară! Alege-o dumneata!

— Ciudat cumpărător mai sunteţi!

— Să te ferească Dumnezeu să mă cunoşti!

— Asta vă place?

— Da, domnişoară! Cât face? Uite, ţine banii. Şi împacheteaz-o! Că oricum o fi, tot o să mă facă prost, că nu ştiu să cumpăr şi tot o să vină sgripţuroaica s'o schimbe!...

MARE MEŞTER!

— Ce-ai făcut dom'le? Mi-ai stricat ceasul! Ce nu te astâmperi, nene, dacă nu te pricepi?

— De unde ştii d-ta că nu mă pricep? Păi eu reparam, dom'le, toate maşinile de gătit din mahala!

ALTE VREMURI

Ea. — *Când eram logodiţi stăteam toată noaptea cu mama până te hotărai să pleci ca să mă pot culca! Acuma te aştept nopţi întregi ca să vii acasă!*

El. — *Ce vrei draga?! Alţi oameni alte vremuri!...*

CAMARAZI, INSEMNAŢI-VĂ ZILELE ŞI ORELE

EMISIUNILOR PENTRU VOI LA RADIO ROMÂNESC

Una din grijile noastre de căpetenie este să păstrăm cu voi o legătură neîntreruptă prin singurele posibilităţi ce avem la îndemână de a ajunge până la voi pe front — acest front îndepărtat de strălucitele voastre victorii până la ţărmurile Donului şi ale Volgei, până în câmpiile Crimeei şi crestele Caucazului — şi aceste posibilităţi sunt emisiunile de radio.

Le-am alcătuit cu chibzuinţă, astfel încât nimic în ceeace vă priveşte de aproape să nu fie dat uitărei şi în privinţa aceasta aveţi emisiunile Orei ostaşului şi ale Poştei Militare radio.

Iar glorioasele fapte de arme pe care zilnic le săvârşiţi laolaltă cu marii voştri camarazi germani şi italieni frăţia nesdruncinată de pe câmpul de luptă dintre ei şi voi ajunge la cunoştinţa voastră prin emisiunile Orelor ostăşeşti româno-germane şi româno-italiene.

De aceea vă aducem la cunoştinţă ordinea în care aceste emisiuni au loc, pentruca să fiţi cu luare aminte la ele şi tot ce vă interesează să nu vă scape.

Iată această ordine:

I. ORA OSTAŞULUI

(se transmite pe Radio-România, 1875 m. lungime de undă Radio-Bucureşti 364.5 m., şi scurtă 32.4 m.)

Lunea, Miercurea, Sâmbăta dela orele 13.10—14.

II. ORA RANIŢILOR

(se transmite pe aceleaşi lungimi de undă ca şi Ora Ostaşului)

In fiecare zi la orele 14.40—15.40,

III. POŞTA MILITARA RADIO

(se transmite pe aceleaşi lungimi de undă ca şi Ora Ostaşului)

In fiecare zi între orele15.40—16.40.

IV. ORA OSTĂŞEASCA ROMANO-ITALIANA.

(se transmite pe aceleaşi lungimi de undă ca şi Ora Ostaşului)

In fiecare Marţi dela orele 12—13

V. ORA OSTĂŞEASCA ROMANO-GERMANA.

(se transmite pe aceleaşi lungimi de undă ca şi Ora Ostaşului)

In fiecare Vineri dela orele 12—13

VI. ALTE EMISIUNI ROMANEŞTI

(se transmit pe 1200 m. lungime de undă)

Emisiuni în limba română

Muzică românească;	***Luni***	***ora 16—16.30***
	Joia	***ora 16—16.30***
	Vinerea	***ora 15—15.30***
	Sâmbăta	***ora 16—16.45***

VII. EMISIUNI SPECIALE

(se transmit pe 391 m. lungime de undă)

In fiecare zi:

dela 12—12.15: informaţiuni

In fiecare Marţi:

dela 18.15—19 ora militară românească

INSEMNAŢI ZILELE ŞI ORELE EMISIUNILOR DE MAI SUS

CÂND NUMELE NU-ŢI ESTE SCRIS PE GLONŢ

Poporul îşi are filozofia lui, rezultat al unor îndelungate observaţiuni, transmise din generaţie în generaţie şi exprimată în forme lapidare. Mulţumită acestei forme de gândire raţională, viaţa şi-a putut continua ritmul ei, cu toate lipsurile pe cari ştiinţa şi tehnica de astăzi caută să le împlinească. Ea dădea principiile fundamentale pe care se crela societatea, cu un cuvânt era *îndreptar* pentru toate timpurile şi pentru toate împrejurările.

Pentru fiecare întâmplare, ori cât de măruntă, poporul are o zicală plină de tâlc sau de învăţăminte. Auzi de multe ori zicându-se: „Cutare *a murit cu zile*". Sensul acestei zicale e mult mai adânc decât s'ar părea. Ea nu este numai un regret, dar şi o dojenire.

Toate acestea se reazimă pe „credinţele" poporului, care la rândul lor alcătuesc bagajul spiritual, păstrat cu sfinţenie dealungul timpurilor. Multe dintre ele sunt comune pentru mai multe popoare, iar altele sunt chiar universale. In esenţă aproape toate au un substrat mistic, acolo unde nu se poate da o explicaţie limpede unui fapt.

„Aşa a vrut Dumnezeu!" — se răspunde unui desnădăjduit, care la culmea disperării îşi pune întrebarea: de ce s'a întâmplat aşa?

Mai ales în condiţiuni excepţionale, poporul găseşte explicaţiuni dintre cele mai sugestive, pentru a justifica o situaţie care iese din comun. Războiul în special, formează un capitol dintre cele mai importante. Mulţi iau parte la lupte înverşunate şi se întorc teferi, nici măcar cu o sgârietură din focul năprasnic al marilor bătălii. Aşa s'a întâmplat întotdeauna — aşa s'a întâmplat şi în războiul de acum.

„Nu ştiu ce să spun, dar am scăpat ca prin minune — neatins", povesteşte unul.

„Au trecut mii de gloanţe pe lângă mine, dar nici unul nu m'a lovit" — adaugă altul.

Cei cari îi ascultă, îi privesc neîncrezători, purtând în suflet o umbră de îndoială asupra sincerităţii povestitorului.

„N'o fi fost tocmai aşa",, par a spune. Adevărul însă e cu totul altul. Sunt câte unii, cari par'că ar fi ocrotiţi de o mână nevăzută, care le poartă paşii pe drumul norocului. Intră în lupte, stau în faţa duşmanului, sau se găsesc în situaţiuni extrem de grele şi totuşi până la urmă ies întregi nevătămaţi.

Voi schiţa aici câteva întâmplări din acest fel, din miile — poate zecile de mii — cari nu pot avea explicaţia decât tot printr'o zicală a poporului: „Când numele nu-ţi este scris pe glonţ".

In luna Iulie 1942, mai multe maşini ale unei mari unităţi se aflau la Mariupol. Comandantul grupului era tânărul sublt. Rădulescu. Intr'una din zile, oraşul este atacat de mai multe avioane sovietice, cari au aruncat nenumărate bombe. Una dintre ele cade chiar printre maşini, rănind câţiva ostaşi. Sublocotenentul Rădulescu n'a mai avut timp să se arunce la pământ pentru a se feri de schije. Explozia l'a surprins într'o poziţie foarte nepriclnică, aplecat înainte, cu braţele întinse. Şase schije au trecut pe lângă el, rănind la spatele lui fiecare pe câte cineva. Sublocot. Rădulescu însă a scăpat neatins...

Intr'un sat din apropiere de Jeisk, la Sud de Rostov, o băbuţă frământase azimă şi o vâra cu lopata într'un cuptor de cărămizi, în curte. Fiind şi surdă, nu lua seama că peste sat au început să zbârnâie avioanele. Lângă ea, o nepoţică de vreo 8—10 ani, se juca. O bombă cade chiar la spatele babei şi atinge uşor coada lopeţii, cu care băbuţa vâra pâinea în cuptor. Bomba se înfige în pământ şi nu explodează. Baba, căreia bomba îi răsturnase pâinea de pe lopată, se întoarce necăjită către nepoţica ei — rămasă înlemnită la spate — şi crezând că ea jucându-se o lovise, întoarce lopata, şi-i dă fetiţei una pe spinare, spunând:

— „Na, să te mai astâmperi odată, diavole, când eu fac treabă".

In luptele de lângă Slavianskaja în ţinutul Kubanului, într'o dimineaţă mai răcoroasă, un sergent de roşiori înainta sub focul artileriei bolşevice. Era îmbrăcat cu mantaua.

Un proectil de 75 mm., se înfige în pământ fără a exploda, prinzând colţul mantăii sergentului sub el. Desmeticit din ululata şuieratului proectilului, sergentul scoate briceagul din buzunar şi taie uşor o bucată din manta, pe care o lasă pe loc, ca pe nişte „franjuri" în jurul proectilului ce se mai vedea însă din pământ. Când lupta s'a terminat, a adus pe camarazii lui la locul cu pricina şi le-a arătat şi lor minunea.

Tot în acest sector de luptă, un grup de ofiţeri cavalerişti români, stăteau de vorbă privind o hartă pe care o ţineau întinsă între ei. In acelaş timp, un avion bolşevic şi-a făcut apariţia pe neaşteptate şi o bombă îi surprinde, trezindu-i din conversaţie, atunci când nu mai era nimic de făcut. Bomba cade chiar între ofiţeri, se înfige în pământ fără să facă explozie, strivind numai cu greutatea ei laba piciorului unuia dintre ofiţeri — un maior.

In Crimeea, pe timpul înverşunatelor lupte din jurul Sevastopolului, o granată de Brandt alunecă pe casca unui căpitan român, îi crestează pielea spinării cu aripioarele şi se înfige în pământ la spatele lui fără a exploda. Ofiţerul s'a ales numai cu sgârieturi.

Poate totuşi acestea să pară simple povestiri. Voi da mai jos câteva frânturi dintr'o scrisoare a Lt. Giuntu Alexandru, dintr'un batalion de pioneri, care a luptat în ultimul timp în Stepa Calmuciei. Iată ce spune singur: „Am stat trei ore înconjuraţi de tancuri din sută în sută de metri. Cred că numai o minune m'a scăpat, căci nu mai aveam nici o speranţă şi îmi pusesem mânile la ochi să nu văd cum o grupă de ruşi se dăduseră jos dintr'o maşină şi veneau spre mine cu pistoalele şi armele întinse. Mă vedeam în Siberia sau pe lumea cealaltă, dar am scăpat. Nu se lipeau gloanţele de mine de loc. Cădeau sau mai sus, sau lângă mine — mureau alţii, iar eu ca prin minune scăpam. Chiar astăzi, 6 Martie 1943, s'a dat un ordin de zi pe Divizie, în care eu şi compania mea am fost citaţi pentru ultimele două atacuri date la 17 şi 18 Decembrie 1942, pentru cucerirea unui sat"...

Acestea sunt numai câteva exemple din miile — poate zecile de mii — de întâmplări asemenea, reale, cărora nu li se poate da decât o singură explicaţie: numele lor n'a fost scris de soartă pe glonţ sau pe schija ucigaşă.

Cap. t. r. G. Chiţulescu
reporter de războiu S. M. P.

Un batalion de pioneri luptă eroic în Caucaz

Pentru nenumăratele victorii înscrise în istoria războiului nostru dela Est, contribuţia pionerilor a fost adeseori dintre cele mai preţioase.

Pionerii români au deschis mereu calea spre aceste victorii, fie deblocând câmpurile sădite cu mine, fie luptând cot la cot cu dorobanţii şi cavaleriştii, ca elemente de şoc, fie barând terenurile cucerite cu reţele de sârmă şi minări întinse.

S'au mai învrednicit apoi pionerii noştri de alte lucrări de specialitate, care le-au cerut eforturi grele, depuse sub focul intens al inamicului.

Au construit poduri, drumuri, obstacole şi tot ei au înlesnit nu odată trecerea apelor care se opuneau înaintării trupelor noastre.

Unul dintre aceste batalioane de pioneri, afectat unei Divizii de dorobanţi, s'a remarcat în luptele susţinute de marea unitate în Caucazul de West.

Trecuţi din Crimeea în Caucaz, după un marş greu de 600 km. pionerii şi-au reînceput fără răgaz munca lor utilă, sub focul aprig al inamicului, construind ziua şi noaptea baraje de mine, obstacole de sârmă ghimpată şi şanţuri anticar, spre a stăvili încercările de contraatacuri ale bolşevicilor pe valea Abinului şi Eriwanskil, la cota 91.

Munca fără preget şi curajul pionerilor sunt din nou remarcate, conferindu-li-se distincţii şi din partea comandanţilor germani, care le acordă, drept răsplată, numeroase „Cruci de Fier".

In ceasurile de răgaz, pionerii stau de veghe cu arma la picior şi grenadele în mână, gata de a interveni unde va fi nevoie.

Intre 4-6 Octomb. 1942, Divizia găseşte în bat. de pioneri al căpitanului Gh. Soiu o unitate de sprijin şi nădejde.

Inamicul se camuflase bine în pădurile din faţă, de unde, partizanii mai ales, sperau să poată opera în voie.

Dar pionerilor nu le-a fost greu să-i pună pe goană.

In noaptea de 5-6 Octombrie, pădurea a fost incendiată în mai multe puncte, până când focul a luat proporţii impresionante.

Butoaele cu benzină se prăvăleau din deal în vale, împrăştiind valuri după valuri de foc peste tot, în timp ce aruncătoarele de flăcări, radiau pe lungi distanţe trombe luminoase.

Semi-obscuritatea nopţii s'a învăluit cu ghirlande de flăcări, pădurea trosnea din rădăcini pe distanţe mari.

Uriaşul incendiu semănând cu o mare de păcură aprinsă, se vedea dela îndepărtări mari. Intervenţia imediată a artileriei şi infanteriei s'a adăogat flăcărilor încinse peste tot, ca să pună inamicul pe fugă.

Bolşevicii au şters-o ca şobolanii cu focul în spate, suferind mari pierderi.

Pădurea a fost ocupată şi cu aceasta şi o linie de luptă mai bună.

In zilele ce urmară după 16 Oct., pionerii s'au învrednicit de o nouă pagină de eroism, când — încadraţi de dorobanţi — luptă şi cuceresc obiectivul ordonat pentru rectificarea poziţiilor.

Se instalează imediat, defensiv, pe noul traseu cucerit, încadraţi de infanterie.

Pentru consolidarea sectorului lor, pionerii au luptat cu avânt şi dârzenie de dorobanţi, dar nu fără jertfe grele.

Sângele vărsat, însă, de aceşti eroi a fost răzbunat prin sutele de morţi lăsaţi de inamic pe teren şi respingerea înapoi cu câţiva km.

Dar ruşii nu s'au resemnat şi au reluat contraatacurile de 3-4 ori cu forţe mari. Nici pionerii nu s'au clintit, însă, de pe linia cucerită şi au respins cu bravură aceste desnădăjduite năpustiri inamice.

Din Noembrie până la sfârşitul lui Februarie 1943, pionerii rămân mereu pe poziţie, încadraţi în detaşamentul Sorin, împreună cu călăraşii cpt. Fănică Pop.

Alte atacuri puternice ale inamicului au fost respinse cu aceeaşi vigoare de pioneri.

Pe lângă numeroasele lucrări de specialitate pe care au avut să le execute mereu, pionerii au stat deseori în rândurile dorobanţilor, spre a zăgăzul orice speranţe ale inamicului.

Pe rând, se remarcă în lupte unităţile comandate de cpt. Jenică Leon, cpt. Anton Rădulescu, locot. rez. Ion Gh. Demetrescu şi slt. Doru Manolache, batalionul fiind citat prin ordine de zi pentru bravura de care a dat dovadă în atâtea împrejurări.

In cursul atacurilor bolşevice din 12-13 Ianuarie, când inamicul deslănţue o ofensivă generală de proporţii pe tot frontul din Caucaz, pionerii s'au evidenţiat din nou, în mod excepţional, în frunte cu cpt. Jenică Leon şi slt. Doru Manolache. Printr'o intervenţie personală şi bine inspirată, slt. Doru Manolache a salvat o situaţie dintre cele mai critice, care putea deschide părţile inamicului în liniile noastre.

Şi ca să spunem tot ce se cuvine despre acest batalion, trebuie să mai adăugăm munca cu pietate în cimitirul eroilor acestei bravo Divizii, dela Abinskaja, spre a cinsti memoria acelora care s'au jertfit pentru culorile naţionale pe frontul aprig din Caucazul de West.

Serg. t. r. Ion I. Pogana
Reporter de război S. M. P.

Veveriţă, mitraliorul legendar

La 25 August 1942, pe la [illegible] dimineaţa, după străpungerea puternicelor fortificaţii dela Pariashkaja Comuna şi Wassilewka, serg. Caragancea Sterie primeşte ordin dela comandantul companiei să facă o incursiune cu grupa sa în poziţia inamică.

Din stânga cotei 109,2, mitraliorul Veveriţă, face siguranţa. El angajează puternic inamicul, îndreptându-i atenţia în direcţia lui. Un potop de gloanţe a atras asupra lui.

— „Duceţi-vă fraţilor fără nicio teamă. Veveriţă e cu voi şi cu el e Dumnezeul" îi asigură el.

Grupa se târăşte pe coate prin lanurile de secară. Din ce în ce, se apropie tot mai mult de poziţiile duşmane. Ca să le arate că Veveriţă veghează, cum numai el ştie, le trimite câte un semn de mitralieră: pitpalac! pitpalac! ca o prepeliţă prin grâne. Oamenii patrulei de recunoaştere prind curaj şi înaintează fără frică prin primejdii.

La 20 m. în faţa unei cazemate, sergentul dă ordin să se pregătească grenadele, iar Frt. Stoica Grigore să fixeze cu puşca mitralieră crenelele întăriturii. In câteva minute, cazemata e numai ruine. Bolşevicii, cari mai pot scăpa, o rup la fugă spre o vâlcea de unde porneşte un foc viu de arme automate şi brandturi.

Sergentul Caragancea Sterie cercetează cu armele întreaga poziţie din faţă crezând că e un atac general inamicul deschide foc de pretutindeni. Duşmanul se descoperise singur. Aceasta fusese şi misiunea grupei. Bolşevicii văzând că e numai o incursiune caută să-i învăluiască spre a-i prinde în cleşte. Dar Veveriţă le ghiceşte intenţiile şi le ia repede înainte. Cu mitraliera lui vrăjită nu se poate prinde nimeni, focul năprasnic şi precis înspăimântă.

Sergentul Caragancea, mai e şi prieten bun al lui Veveriţă şi acesta era un motiv în plus să intervină cu toţi sorţii de isbândă de care dispune. Patrula se înapoiază fără nicio pierdere şi cu preţioase informaţii pentru artileria şi brandturile noastre, care iau în primire poziţiile duşmane înainte de pornirea infanteriei la atac prin aşa zisa „pregătire de artilerie".

Spre pieptul oţelit al viteazului mitralior gloanţe întărâtate duşmane se reped cu nemiluita, din cauza pierderilor mari ce le produce.

Vreme de un an, cât mitraliorul a stat veşnic în linia I-a, câteva milioane de gloanţe i-au fost destinate lui „cel mai puternic şi primejdios cuib de mitralieră" pentru duşman. I-au căzut toţi servanţii, i-au venit alţii! Au căzut şi aceia. El a rămas de atâtea ori singur.

Deabia în Noembrie 1942, după 14 luni de front, un proectil anti-car, bun pentru blindate, l-a rănit în braţul stâng.

Petru Vidu-Boengiu
reporter de războiu S.M.P.

GHICITORI

M'a trimis doamna de sus
La doamna de jos
Să-i dea vin și rachiu
Tot într'un buriu.
(Oul)

*

D'aici până la munte
Tot zare mărunte.
(Stelele)

*

D'aici până la mare
Tot funduri de căldare.
(Mușuroaele)

*

Biserică într'un picior.
Ghici ciupercă ce e?
(Ciuperca)

*

La cap pajere, la spate secere
Cocoș e nătărăule,
Ai priceput măi, boule?
(Cocoșul)

*

Am o vacă bălae
Umblă noaptea prin gunoaie.
(Luna)

*

O mulg cu scara
Și-o împart cu țara
(Moara)

*

Am o fată cu cămăși nenumărate
Și le poartă pe ea, toate.
(Varza)

*

Fată buburoasă
Șade cu vodă la masă.
(Strugurele)

*

De-aici până la munte
Tot zale mărunte.
(Furnicile)

*

Sub pădurea grămădită
Șade lumea adăpostită.
(Casa)

*

Am niște fete: când îți vin în curte, să nu le aperi de câini; să le aperi de găini!
(Râmele)

*

Am o vacă cu țâța 'n spinare
(Coșul casei)

*

Sus bat tobele,
Jos cură negurile
(Sita)

*

Am patru fete: se gonesc mereu și nu se ating!
(Roatele carului)

*

Am o lădiță: vântul o 'ncheie,
O 'ncuie, vântul o descheie.
(Coada găinii)

*

Am o iapă: când îi iau șaua
I se văd matele.
(Lada, cufărul)

*

Coada vulpei
Pe doaga buței
(Talvul)

*

Am o lădiță
Cu o porumbiță;
Cum zboară porumbița,
Nu mai e nici lădița.
(Sufletul și trupul)

*

Am un bou roșcav,
Unde se culcă, iarbă nu mai creste.
(Focul)

*

Băsmăluță 'nodată,
Peste mare aruncată.
(Curcubeul)

*

Inalt cât casa,
Verde ca mătasa.
(Nucul)

*

Ce intră în sat
Și câinii nu bat?
(Noaptea)

*

Tuloiană, tuloiană
Țipă noaptea pe poiană.
(Gâsca)

*

Am un mic-mititel
Și îngrădește frumușel
(Acul)

*

Țâgan spânzurat,
Bun de mâncat.
(Strugurele negru)

*

Amar ca fierea
Dulce ca mierea.
(Nuca)

DE VORBĂ CU MEDICUL

IV.

Curățenia trupească și sufletească a omului e o condiție principală a sănătății.

Pielea noastră asudă, se umple de praf, de murdării și de negrăit de mulți microbi.

Prin piele omul și respiră. Dar pielea mai apără trupul nostru ca să nu pătrundă în el tot felul de microbi, care mai de care mai periculoși.

Spală-te cât mai des pe mâini și pe față și măcar odată pe săptămână pe tot trupul.

Ca să îndeplinești această elementară povață igienică nu-i nevoe de instalații, ci numai de apă și săpun.

Dacă ai putința să te speli cu apă caldă e mult mai bine.

In felul acesta scapi de râie, *dar mai ales de* păduchi, *care transmit teribila boală cunoscută sub numele de* tifosul negru sau exantematic.

Tunde părul capului cât mai scurt și apoi spală-ți capul cu săpun și apă caldă.

Rade părul din toate regiunile păroase și după ce ai săpunit și spălat bine locurile respective, unge-te măcar de 2 ori pe lună cu petrol.

Oricine din voi știe că după baie — rece sau caldă — te simți mai ușor, mai bine. Pielea e mai moale și curată. Mirosul greu al transpirației dispare.

Nu intrați în apă rece dacă sunteți asudați. E pericol de boli grele.

Nu faceți bae cu stomacul plin. E pericol să mori în baie. E bine să faci baie dimineața sau seara înainte de culcare.

*

Un camarad ne-a cerut să-i prescriem o pomadă contra mâncărimei de piele. *Iată:*

Sulf sublimat și spălat 18 gr. +
Cretă preparată praf 12 gr. +
Săpun verde 68 gr. + Vaselină 50 gr.

Unge-te seara, a doua zi dimineața spală-te cu apă caldă.

*

Un alt camarad m'a rugat să-i dau un sfat: are pielea feței untoasă. *Iată sfatul meu:*

Spală-te de 2—3 ori pe zi cu apă căldicică în care ai topit o lingură de praf de borax. Șterge apoi bine fața. După câteva minute spală-te cu spirt camforat. Păzește-ți ochii! Fă așa vre-o săptămână. Apa de ploaie e foarte bună de spălat fața. Dacă ai, topește în ea boraxul.

*

M'a rugat un cetitor să-i învăț cum se prepară oțetul de trandafir.

Iei 700 grame de oțet de vin bun. In acest oțet lași să plămădească 100 grame de foi (petale) de trandafiri roșii.

Din când în când bați bine sticla, care e bine astupată.

Oțetul de trandafir e bun pentru fricțiuni (în răceli, gripă, fierbințeli), în gargară: două lingurițe de oțet de trandafir la un pahar de apă căldicică.

Faci gargară când ai gâlci, te doare gâtul sau ai miros urât în gură.

Dr. Od. Apostol

DESPRE LUCRURI ȘTIUTE ȘI NEȘTIUTE

POTEMKIN, Grigore Alexandrovici, Kneaz. Vestitul feldmareșal rus, cu prilejul războiului contra Turcilor, veni în capul armatei rusești în Moldova și luă Benderul, 1789. † lângă Iași 1791.

● ●

POTERA. Se numește un detașament sau ceată de oameni ai stăpânirii pentru prinderea tâlharilor și haiducilor (sec. 18-19).

● ●

POSTELNIC. — Dregătoria boerească de MARE POSTELNIC există în Țara-Rom. din vremea lui Mircea I (în sec. 15 figura în docum. cu numele de „stratornic"). Avea sarcina unui șambelan de Curte, și maestru de ceremonii. Introducea pe soli și pe toți cei primiți de Domn. Importanța lui crescu cu timpul. — In sec. 18-19 erea însărcinat cu afacerile din afară. Prin Regul. organic (1832), M. P. luă titlul de „Secretar de Stat" (pentru cancelaria domnească și relațiile cu agenții străini) și funcția lui corespundea cu a unui ministru de azi (Postelnicia). — In Moldova (unde apare pe la incep. sec. 15), avea aceleași atribuții, și erea și Pârcălab al ținutului Iașilor. — Un postelnic al doilea și alți P. în subordine, îi ajutau în sarcinile sale. — In T.-Român, numai, ne întâmpină des în acte din sec. 15-18 un titlu de POSTELNIC care nu mai corespundea unei slujbe sau unei îndatoriri și se urma din tată în fiu (îl aflăm chiar la copii) la boerii vechi de țară (cum ar fi „junker" sau „ecuyer" în Apus). Se pare că acest titlu a fost la început în legătură cu cei de P. sau postelnicei ai boerilor ce formau un corp de oaste de sub m. Postelnic. — POSTELNICEI ereau slujbași și slujitori (ostași) ce țineau de Postelnicul cel mare.

● ●

LITERATURA. Literatura populară (cântece, povești, etc.), anonimă și orală, a fost până aproape de epoca modernă, singura manifestare a gândirei și simțirei. Literatura scrisă era redusă până la sfârșit sec. 18 la traduceri de cărți religioase (cel mai vechiu text român cunoscut e manuscrisul de la Voroneț din sec. 15; cea dintâi carte tipărită în rom. Evanghelia lui Coresi 1560), și la câteva cronici din sec. 17-18. Literatura profană începe în prima parte a sec. 19 cu răspândirea de traduceri (din limba greacă, franceză, germană și italiană). Eliade Rădulescu (1802-72) în T.-Rom și Gh. Asachi (1788-869) în Mold., dau avânt literaturei prin scrieri din deosebite genuri literare. Iancu Văcărescu (1790-863), apoi Vasile Cârlova (1809-31), compuseră poezii lirice. A. Donici în Moldova, fabule; iar. C. Negruzzi (1809-69) e primul prozator original.

● ●

POEZIA: In perioada romantică, trăesc poeți de seamă ai literaturei noastre, în fruntea cărora strălucește Alexandri (1819-90), apoi D. Bolintineanu (1819-73), Gr. Alexandrescu (1812-85); Al. Sihleanu (1834-57). Mihail Zamfirescu (1839-78), poeți cu simțire aleasă. A Depărățeanu (1835-85). Apoi Th. Șerbănescu (1837-901). Gr. Grandea (1843-97). Cu Eminescu (1849-89), considerat ca cel mai mare din poeții noștri, se desvoltă poezia modernă. In pleiada care-i urmează: Alex. Macedonski (1854-1920), Duiliu Zamfirescu (1858-1922), Gheorghe Coșbuc (1866-1918), Traian Demetrescu (1866-96), Mircea Demetriade, Al. Odobeanu, Elena Văcărescu (în limba franceză), Haral. G. Lecca (1873-1920), Cincinat Pavelescu (1873-1934), Radu D. Rosetti (n. 1874), Octavian Goga (n. 1881), D. Anghel, Lud. Daus, St. Iosif, P. Cerna († 1913), D. Nanu, M. Codreanu, I. Gr. Perietzeanu, I. Minulescu, A. Stamatiad, I. Pillat.

● ●

PROZATORI (povestiri, nuvele, schițe): Alexandru Odobescu (1834-1895), stilist neasemănat, Nic. Gane (1835-1916), Ion Creangă (1837-1889), Ion L. Caragiale (1852-1911), Ion Slavici (1848-1925), Barbu St. Delavrancea (1858-1918), Gh. Brătescu-Voinești, Em Gârleanu († 1914) M. Sadoveanu.

● ●

TEATRU. Autori dramatici după Alecsandri: Hașdeu, D. Olănescu-Ascanio (1849-1908), Bengescu-Dabija, I. Caragiale (1852-1911), Polizu-Micșunești, Grigore Ventura (1849-1909), H. Lecca (1873-1920), Al. Davila (1860-1929), N. Iorga, V. Eftimiu, Z. Bârsan.

● ●

ȘINCA veche. Comună în Făgăraș. In sec. 18 ereau acolo două schituri, arse la 1761.

ȘINCAI, Gheorghe, dela Șinca (în Făgăraș). Istoric. A scris prețioasa „Cronica Românilor" de la an. 86 până la 1739 (1754-1816).

● ●

ȘERPILOR, INSULA. In Marea Neagră, în fața gurilor Dunării, la 45 k. de Sulina. Vechea LEUKI (insula albă, numită așa din cauza mulțimei păsărilor de mare) și uneori ACHILEIA, fiind consacrată de Heleni lui Achile, din al cărui templu, construcție ciclopiană, au rămas numai pietre. Ruinele acestui templu existau încă la 1817 (la 1841 Rușii au făcut cercetări arheologice: inscripții grece, fragm. de statui, coloane, monede, etc.). Numele de I. Ș. e modern și vine dela mulțimea șerpilor aflați acolo. — Suprafața 17 ha. (La Turci: FIDONISI sau Jilan-Adassi și Hina-Adassi; Rușii o numesc: Zminios ostrov).

● ●

TIGHECIU (Chigheci). Vestitul de altă dată CODRU al T., se întindea de la ținut. Fălciului dincolo de Prut până la troian în Bugiac. Des și foarte întins, servea de apărare împotriva Tătarilor și forma, din sec. 15, un ținut deosebit al Moldovei. Tigheceanii treceau în vechime de cei mai viteji locuitori și scoteau în oaste câteva mii de oameni. (Pe la 1700 nu se mai numărau decât până la 2000).

● ●

TIHOMIR (Tuhomir, „Tocomerius"), Tatăl lui Basaraba Domnul Țării - Rom. A trăit în sec. 13-14, pe la 1300, dar nu știm dacă a domnit, neavând nici o știre despre acest Voevod. (I s'a atribuit de unii istorici, domnia acelui Negru Vodă, de cari vorbesc unele cronici între 1290—1310).

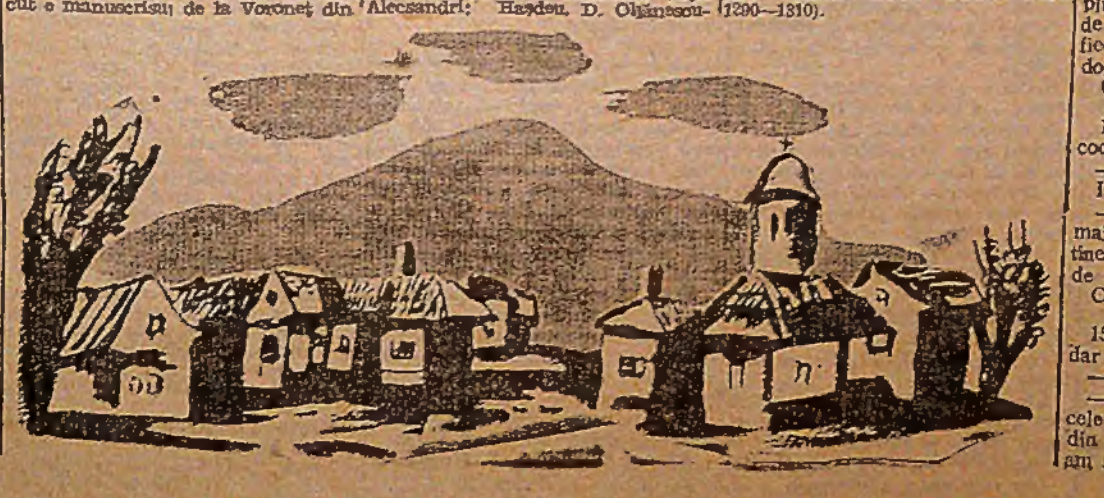

SOCOTELI DE PETRECERI

RASPUNSUL SOCOTELILOR DIN NUMARUL PRECEDENT

136. 1 ou de gâscă 2 lei
4 ouă de găină 7 „
5 ouă de rață 10 „
——
20 lei

137. 3 copaci și 4 ciori.

138. Trei iepuri, fiindcă au fost 3 vânători: bunicul cu fiul și cu nepotul, adică 2 tați și 2 feciori.

139. P A N

140. Cinci unuri: 11
1
1
1
——
14

141.

Iepuri	19	×	100	=	1900 lei
Rațe	1	×	20	=	20 „
Vrăbii	80	×	1	=	80 „
	100				2000 lei

142. Drumuri.

143. 3 ciori.

144. 2, 7, 6,
9, 5, 1
4 3 8.

145. Numărăm punctele de unde voim: 1, 2, 3 (punem o boabă). De acolo de unde am pus, numărăm iar: 1, 2, 3, (punem iar un bob) și așa mai departe până isprăvim cele 9 boabe și rămâne un punct liber.

147) In pătrățelele acestui pă-

trat scrieți numerile 1—9, astfel ca suma lor în toate direcțiile să fie 15.

*

148) Erau doi tați și doi feciori cari se puseseră la masă cu 3 ouă. Cum se face că le-a ajuns de fiecare câte un ou?

*

149) Să se adune numerile: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 și să dea 9999.

*

150) O fântână este adâncă de 20 m. Din fund un melc vrea să iasă afară. El urcă ziua 5 metri și noaptea scoboară 4 metri.

In câte zile va ajunge melcul la gura fântânii ?

*

151) Un om prășea cu o femeie. Un trecător le zice:

— Bună ziua, omule cu femeia!

Dar femeea răspunse:

— Bagă de seamă, omule, că mi e omul cu femeea, că mama acestui om e soacra mamei mele.

Cine erau cei doi prășitori?

*

152) Măi, zice unul, tu ai să scrii două numere de câte 4 cifre și eu alte 2. Avem să le adunăm și are să ne dea 19998.

153) Zice unul:

— Cum aș putea găsi mijlocul ca să fierbem un ou în vârful casei?

*

154) Un bărbat cu nevasta și cu 2 copii vrea să treacă o apă cu pluta, care nu putea duce mai mult de 60 kgr. Tatăl și mama cântăreau fiecare câte 60 kgr., iar copiii amândoi tot 60 kgr.

Cum au putut trece apa?

*

155) Un cocostârc întâlnește 2 cocostârci și le zice:

— Bună ziua 100 de cocostârci.

Iar unul din ei răspunde:

— Nu suntem 100, ci dacă am mai fi pe atâția și încă unul și cu tine la un loc, am fi tocmai 100 de cocostârci.

Câți erau?

*

156) Scrie un număr cu trei cifre dar nu mi-l arăta mie.

— Am scris.

— Acum scrie-l pe dos, scade cele două numere și spune-mi cea din urmă cifră a restului, iar eu am să-ți găsesc tot restul.

Reportajele Zilei

Din țară

Ce s'a înfăptuit pentru invalizi, orfani și văduve de război

Ministerul Apărării Naționale — prin Casa invalizilor orfanilor și văduvelor de război — a realizat următoarele înfăptuiri pentru lumea IOV:

1. Toate drepturile bănești cuvenite familiilor celor mobilizați, precum și celor căruți în lupte sau dispăruți pe front, se achită la timp.

2. Intocmirea dosarelor de pensie de către organele legale, stabilirea drepturilor și plata pensiilor se face în modul normal.

3. S'au realizat toate recensămintele și statisticele care permit să se cunoască situația invalizilor, orfanilor și văduvelor de război, pe țară, județ și comună, grade, situația familiară, materială, socială, vârstă, sex, profesiuni și meserii, pensii și ajutoare, etc.

In acelaș timp s'a realizat și recensământul tuturor posturilor și serviciilor de Stat și particulare, în care invalizii și văduvele de război pot fi plasați în raport cu capacitatea lor fizică și profesională.

Toate recensămintele și statisticele citate mai sus stau la baza măsurilor ce se iau de Casa IOV, asigurându-se prin aceasta o aplicare dreaptă și rapidă a acestor măsuri în folosul invalizilor, orfanilor și văduvelor de război.

4. Realizări pentru ocrotirea lumei IOV, pe baza bugetului întocmit de Casa IOV și aprobat de d. Mareșalul Antonescu.

a) S'au înființat colegii militare pentru orfani de război în orașele: Curtea de Argeș (240 elevi); Galați (120 elevi); Tg. Ocna (120 elevi).

b) In curs de creare — în toamna acestui an — în Abrud, Cozia, Brașov și T. Severin.

Aceste colegii vor primi aproximativ 1000 orfani de război (cursul primar).

c) Atelierele unităților moto-mecanizate vor primi în școlile de ucenici orfani de război (vârsta 13—18 ani).

d) Protezele invalizilor se confecționează prin atelierele spitalului Z. I. 327 București și „Sanitara" Iași.

e) S'au luat măsuri a se distribui pe tot cuprinsul țării lemne gratuit și cu preț redus celor săraci și în neputință de a munci, pe baza convenției încheiată cu CAPS și bonurilor ce se eliberează de Casa invalizilor.

f) Invalizii primesc îmbrăcăminte la părăsirea spitalelor, în măsura posibilităților de confecționare.

In curs de organizare, un depozit de îmbrăcăminte al lumei IOV.

g) S'au distribuit 166 debite de tutun invalizilor din războiul actual.

S'au plasat 714 invalizi și văduve în diferite servicii de Stat și particulare.

S'au îndrumat 5.085 diverse cereri ale lumei IOV la diferite autorități de Stat, județ și comună pentru satisfacerea lor.

h) S'au prevăzut fondurile necesare pentru tratamentul gratuit în spitalele civile și militare.

i) S'au organizat cămine de trecere pentru invalizi orfane și văduve de război — lipsiți de mijloace — în București și Iași în care aceștia pot locui 2—3 zile spre a-și putea împlini nevoile pentru care vin în aceste localități.

j) In curs de organizare — un depozit central de medicamente și o farmacie în București — din care se vor distribui, pe județe, medicamente gratuit pentru cei lipsiți de mijloace și la preț de cost pentru ceilalți.

k) S'au luat măsuri spre a se procura unelte și mașini agricole ce vor fi repartizate obștiilor sătești — în loturi anuale — care să fie întrebuințate numai pentru lucrul pământului lumei IOV lipsită de mijloace.

l) In proect construirea de case model pentru marii mutilați din actualul război — în loturi anuale.

In acest an, — în primul lot — intră marii mutilați orbi.

m) Invalizii infirmi și tuberculoși vor fi internați în sanatorii și azile pentru a primi îngrijirea necesară.

Bolnavii lumei IOV lipsiți de mijloace, vor primi tratamentul balnear gratuit în stațiunile existente, cu începere din vara anului 1943.

S'au eliberat carnete de CFR pentru lumea IOV din 1941—1942.

In curs de preschimbare carnetele de CFR pentru lumea IOV din 1916-1921.

Toate înfăptuirile și realizările ce se vor face în viitor, se vor comunica la timp.

Răsplătirea agricultorilor vrednici

In vederea sporirii producției agricole și deci a ridicării economiei noastre naționale, Ministerul Agriculturii și Domeniilor a organizat în 1942 diferite concursuri care s'au încheiat prin serbări locale.

Acum urmează să se facă împărțirea premiilor naționale cuvenite participanților.

Ca și în anii trecuți, acest prilej formează o adevărată sărbătoare a agriculturii, o zi a agriculturii ce intră tot mai mult în tradiția noastră.

Acum în timp de război, premierea celor mai buni agricultori din țară capătă înțelesul cuvenit bătăliei producției, care, ajutând lupta ostașilor noștri de pe front, se dă pentru obținerea victoriei totale.

Măsuri pentru călătoria militarilor

Constatându-se în repetate rânduri că unele stațiuni înțeleg greșit dispozițiunile referitoare la călătoria militarilor activi și de rezervă, eliberând bilete cu 75 la sută reducere pe CFR pe bază de bilete de voe simple cari n'au mențiunile prevăzute în dispozițiunile cu privire la călătoria militarilor activi și de rezervă concentrați, direcțiunea comercială CFR a dat un ordin circular tuturor stațiilor prin care le reamintește dispozițiunile în vigoare, referitoare la călătoria militarilor în timpul restricțiilor, cu bilete creditate și cu 75 la sută reducere.

Stațiile care nu posedă bilete directe în relațiile cerute mai des sunt obligate să facă din timp comenzile necesare, iar pentru stațiile mai puțin solicitate, casierii vor emite bilete blanco. Personalul CFR vinovat de neexecutarea dispozițiunilor în vigoare va fi aspru sancționat.

Ziarele franceze despre serbările dela Chișinău

Ziarele franceze au publicat largi dări de seamă despre festivitățile care au avut loc la Chișinău cu prilejul aniversării a 25 de ani dela realipirea Basarabiei la România.

Ele au reprodus de asemeni pasagii din discursurile rostite de d-nii Mareșal Antonescu, profesor Mihai Antonescu, vice-președintele consiliului de miniștri, Pan Halippa și din cel al Mitropolitului Bălan.

Din străinătate

ATACURILE TERORISTE ALE AVIATORILOR ENGLZI

Incă de acum 9 ani, d. Churchill cerea asasinarea populației civile

Cu prilejul unei vizite pe care a făcut-o în regiunile bombardate de aviația engleză din vestul Reichului, d. dr. Dietrich, șeful presei, a spus că războiul de terorizare al inamicului este „o campanie de distrugere voită a civilizației, împotriva locuințelor și căminelor femeilor și copiilor".

Drept dovadă a acestei voințe a inamicului d. dr. Dietrich a amintit un articol de ziar al d-lui Churchill din 1934, în care acesta scria: „Poate că în viitorul războiu se va cere omorîrea femeilor și a copiilor sau a populației civile și în general și zeița Victoriei se va mărita în cele din urmă, plină de groază, cu acela care va ști să organizeze această operațiune în măsura cea mai mare".

Această crimă pe care d. Churchill a descris-o atunci, ar vrea să o pună acum în practică. El a început războiul cu bombe contra femeilor și a copiilor și a organizat omorîrea populației civile ca un adevărat război. De această vină nu-l va putea nimeni achita".

Șeful presei Reichului a menționat apoi așezămintele seculare ale culturii germane și epocalele creații ale artei germane, care au căzut pradă englezilor.

Ei și-au îndreptat atacurile contra monumentelor culturale celor mai vechi și mai prețuite de întreaga lume a Europei. Ceeace numeroase generații și secole au creiat ca opere nemuritoare și au lăsat moștenire urmașilor, a fost nebunește nimicit de ei.

In legătură cu această lipsă de înțeles a distrugerilor, d. dr. Dietrich a vorbit despre adevăratul înțeles al actualului război: „In actualul război nu are viitor decât acela care se leapădă de slăbiciunile trecutului. Cine vrea să câștige această luptă extraordinară, pe care noi o ducem, trebue să dea la iveală forțe extraordinare. Pentru a desvolta eroismul unei întregi națiuni trebue să ne încrâncenăm inimile și să ne punem și din punct de vedere intern pe planul unui prezent crud. Atunci ne va veni mai ușor să câștigăm prin luptă un viitor mai bun".

Italia se simte legată de România

O revistă italiană închină un articol României, spunând între altele:

„In acest război, soldatul român a dovedit mari calități, impunându-se admirației omenirii. In nenumărate rânduri germanii au cunoscut solemn această vitejie a românilor. Poporul român este credincios tradiției sale de curaj în luptă și în durere și de bună seamă, el este unul dintre popoarele a căror istorie s'a arătat totdeauna prin luptă și sbucium.

In crâncenul război de astăzi, Italia este mândră că are alături pe îndepărtata ei soră latină, de care o gravă primejdie o leagă cu atât mai mult. Astăzi ca niciodată, Italia se simte legată de România prin tovărășia lor în durere. Pe deasupra depărtărilor, această luptă comună unește inima Carpaților de inima Alpilor".

CURAJUL ȘI JERTFA GENERALILOR ITALIENI

Lista oficială a generalilor și amiralilor italieni căzuți pe câmpul de onoare a fost publicată în Italia. Ea cuprinde doi generali de corp de armată, cinci generali de divizie, nouă generali de brigadă, doi amirali de divizie, un mareșal al aerului și doi generali de brigadă aeriană. Au murit între îndeplinirea datoriei în fruntea soldaților lor, pe puntea de comandă a vaselor sau pe bordul avioanelor lor în total 21 de amirali și generali.

Această listă este o întărire a tradițiilor comandanților italieni, care nu rămân în spate în adăposturi sigure ci care vor să dea exemplu subalternilor lor în ce privește riscurile și curajul.

Comandanții italieni se pătrund în acest înțeles al onoarei în școlile militare unde se formează tinerii ofițeri și îi rămân credincioși până la gradele cele mai înalte.

Soldatului italian îi place să fie comandat de generali care dau dovadă de curaj personal. Este vorba de o tradiție care s'a arătat în deosebi în cursul războaielor de independență, în războaiele din Etiopia și Africa și în cursul primului război mondial. Această tradiție face parte din spiritul armatei și marinei italiene.

Aviația a moștenit dela celelalte armate această strălucită linie de conduită a ofițerilor superiori.

Statele-Unite după 14 luni de războiu

Niciodată America nu s'a găsit intr'o situație mai grea

Un ziar american face o critică amară cu privire la ceeace Statele Unite au înfăptuit în timp de 14 luni de război. Avem de aface cu cel mai serios război din câte a cunoscut poporul american. Pentru Statele Unite este vorba de o luptă pe viață și pe moarte. Niciodată America nu s'a găsit într'o criză asemănătoare. La ce am ajuns până acum? In Oceanul Pacific ducem un război de apărare. In China, în Aleutine și în Africa de nord abia am izbutit să facem față situației. Nimic mai mult. La Washington se formează numai birouri noui și se mobilizează zeci de mii de mașini de scris „în slujba democrațiilor". In țară, femeile și bărbații au căpătat câte o uniformă, dar niciuna din aceste persoane în uniformă nu a simțit până acum mirosul prafului de pușcă. Armatei noastre și aceleia a aliaților li s'au dat un minunat armament. Pentru a distra trupa au fost închipuite spectacole cu fete frumoase și reprezentații, dar nu s'a făcut nimic până acum pentru victorie. In lipsa acestor elemente pentru biruință oamenii de stat americani au ținut discursuri ca și cum lumea întreagă le-ar aparține.

Cearta dintre bolșevici și polonezi se întețește

Se știe că între bolșevici și polonezi este o ceartă mare. — Moscova pretinzând ca, după război, frontierele Poloniei să fie micșorate și ca o parte din ea să fie înghițită de Uniunea Sovietică.

Deși Londra se silește să potolească neînțelegerea, cearta continuă și nu mai departe decât acum câteva zile fostul general polonez Sikorski, unul din fruntașii emigranților polonezi din Londra, a declarat:

„Dacă la sfârșitul acestui război, drepturile noastre nu vor fi respectate și îndelungata noastră jertfire pentru cauza libertății nu va fi luată în seamă, toți polonezii, până la ultimul om, se vor împotrivi tuturor pretențiilor ce se îndreaptă împotriva națiunii noastre, fără să țină seama de unde vin aceste pretenții".

Sikorski a spus mai departe că războiul nu se hotărăște numai prin evenimentele de pe frontul răsăritean, ci pe câmpul de luptă european, într'o bătălie la care iau parte toate armatele aliate.

S'au înțeles să-și împartă prada

Svonurile despre o împărțire a Iranului în două părți, una rusească și una engleză, primesc o nouă întărire. Partea de Nord a Iranului va primi constituția unei republici sovietice și ca la fi încorporată Rusiei Sovietice. Partea meridională a Iranului va fi anexată Irakului și astfel va fi sub influența engleză.

ANGLIA N'ARE GRÂU, CARTOFI, LAPTE, LEGUME

Secretarul parlamentar al ministerului agriculturii din Anglia a declarat, că Marea Britanie are acum nevoie de mai mult grâu, de mai mulți cartofi, de mai multe legume și de cantități mai mari de furaj. In special, Anglia are nevoie urgentă de lapte.

Chiar și după război problema alimentării va continua să fie de actualitate în Anglia.

Vorbitorul a îndemnat pe țărani să țină în perfectă bună stare mașinile agricole întrucât ei nu vor mai putea să-și procure alte mașini noui, decât cu foarte mari greutăți.

Problema tonajului este din ce în ce mai gravă: Trebuie să se construiască mai multe vapoare decât este nevoie.

ULTIMELE ŞTIRI

INTERNE

Femei române decorate cu „Meritul Sanitar" de către Fuehrer

In cadrul unei solemnităţi a avut loc zilele trecute înmânarea decoraţiilor „Meritul Sanitar" acordate de Fuehrerul Adolf Hitler, d-nelor: Victoria Frânculescu, membră colaboratoare a Consiliului de Patronaj al Operelor Sociale şi Burileanu, dela Crucea Roşie, — ca o cinstire a virtuţilor sufleteşti, pentru munca şi devotamentul depuse pe tărâmul ajutorării eroilor germani internaţi în spitalele noastre.

Dăruind aceste decoraţii, Fuehrerul Marelui Reich a preţuit, din nou, nedesminţitele merite ale femeii române.

Au mai luat parte la această solemnitate în afară de d-nii ofiţeri ai Misiunei Germane, d. general Dr. Staicovici, din partea M. St. M. şi mai mulţi ofiţeri superiori români.

EXTERNE

O medalie pentru generalisimul Franco

Generalisimul Franco a primit pe membrii consiliului municipal din Madrid, care i-au remis o medalie de aur, în numele oraşului Madrid în semn de recunoştinţă faţă de liberatorul său.

Răspunzând la cuvântarea pronunţată de primarul Madridului, generalisimul Franco a declarat că mulţumeşte pentru medalia acordată şi aminteşte că el a ţinut să cucerească Madridul fără a-l distruge.

In concluzie, generalisimul Franco a declarat că are intenţia să facă din Madrid o capitală demnă de Spania nouă şi de progresul său viitor.

Sovieticii recrutează cu forţa pe toţi civilii

Grelele pierderi ale armatei sovietice în ultimele cinci luni silesc comandamentul rusesc să recruteze pe toţi civilii din teritoriile evacuate de germani, pentru a astupa golurile existente. Multe unităţi sunt formate — după declaraţiile prizonierilor — dintr'o treime a efectivului compusă din soldaţi, pe când celelalte două treimi din efectiv sunt compuse din civili. Numeroase companii sunt compuse numai din civili. De obicei însă, ofiţerii şi subofiţerii sunt militari.

Bărbaţii născuţi între anii 1885 şi 1925 sunt recrutaţi cu forţa şi trimişi pe front fără instrucţie şi adesea chiar fără arme.

Marile pierderi ale ofiţerilor sovietici

Pierderile de ofiţeri, provocate de trupele germane forţelor sovietice, sunt dovedite printr'un ordin secret dat de înaltul comandament sovietic.

In acest ordin, care a fost găsit asupra căpitanului Swotakin, comandantul unui batalion sovietic, făcut prizonier în ziua de 21 Martie, se prevede că se interzice în viitor ofiţerilor sovietici să lupte în primele linii. Ofiţerii sunt sfătuiţi ca de acum înainte să conducă operaţiile tactice şi atacurile din poziţii aflate în spatele frontului.

Le este frică

O revistă americană scrie că în fiecare săptămână trebue să fie trimişi în concediu cel puţin 1.000 de soldaţi americani, care nu pot să suporte sgomotul asurzitor al exploziilor de bombe.

Medicii destăinuesc că numeroşi mobilizaţi nu sunt buni pentru serviciul militar, fiind fricoşi şi neputând să se adapteze disciplinei militare.

Birourile de recrutare din Statele Unite vor trebui deci, adaogă revista, să bage bine de seamă să nu înroleze oameni care ar putea să compromită prestigiul armatei americane prin manifestări de frică bolnăvicioasă.

Peste 4000 de francezi au ucis aviatorii anglo-americani

S'a făcut socoteala că intr'un an şi jumătate 4000 de francezi au fost ucişi de avioanele de bombardament engleze şi americane.

In plus peste 7.000 de francezi au fost răniţi şi numeroase oraşe au fost pustiite.

Tribunale americane in Egipt

In Egipt au fost înfiinţate tribunale americane pentru judecarea militarilor şi funcţionarilor americani. Guvernul egiptean a trebuit să facă o lege după care în viitor instanţele judecătoreşti egiptene să nu mai poată judeca şi condamna persoane militare şi funcţionari americani cari au comis diferite delicte.

Impuţinarea numărului ziarelor din Norvegia

Ministerul culturii poporului din Norvegia a hotărît ca numărul ziarelor norvegiene, care la începutul războiului era de 260, să fie micşorat acum la 110.

Această împuţinare a numărului de ziare este făcută în scopul de a se economisi hârtia şi orele de lucru.

Cadavre aruncate pe coasta portugheză

De pe coasta portugheză, în apropiere de Lisabona, s'a văzut plutind în largul oceanului numeroase sfărâmături de vase şi cadavre de înecaţi. Se vede că este vorba de resturile unor vase torpilate.

In acelaşi timp, au fost aruncate la mal, pe plaje, mari cantităţi de peşte mort.

Ce văd generalii ruşi prizonieri

Intr'un ziar bulgar se scrie că aşa cum revoluţia bolşevică a lui Lenin şi Troţki a fost organizată în străinătate, tot aşa şi noua revoluţie naţională rusească va fi organizată tot în străinătate. Generalii ruşi căzuţi prizonieri în Germania au comparat situaţia haotică din Rusia Sovietică cu ordinea socială ce domneşte în Germania. Libertatea şi siguranţa din Germania au făcut o adâncă impresie asupra generalilor ruşi dându-le un îndemn de a reînvia poporul rus care în acest războiu a fost atât de distrus după ce i s'a asasinat mai întâi sufletul.

1943 APRILIE 30 Zile

Răs. soarelui 5,44 SĂPT. 14 Ap. soarelui 18,25

J O I

1

ORTODOX: Maria Egipteanca

CATOLIC: Hugo, Macarie

PROTESTANT: Teodor, Hugo

Zile trecute 90

Zile rămase 275

„Aurul nostru este Patria, Ţelul nostru este Izbânda."
(Mareşalul Antonescu)

Populaţia din Bosnia scăpată de bandiţi

In oraşul Livno din Bosnia, care a fost eliberat de trupele germane şi croate de teroarea bandelor comuniste, numeroase delegaţii de bărbaţi şi femei se prezintă la comandamentul militar, pentru a reclama numeroase cazuri de banditisme, crime, jafuri şi terorisme făcute de comunişti.

Femei cu lacrimi în ochi caută pe soţii lor luaţi cu forţa de bandiţi, iar copiii rătăcesc pe străzi, în căutarea părinţilor.

Mânia locuitorilor din teritoriile eliberate este atât de mare, încât populaţia caută să descopere partizani ai bandiţilor şi-i predă autorităţilor.

Executarea unor răufăcători la Barcelona

Pe baza verdictului tribunalului militar în închisoarea model din Barcelona, au fost împuşcaţi nouă membri ai unei bande de răufăcători, care operau în regiunea Barcelona şi care recent fuseseră arestaţi de poliţie.

Jafuri bolşevice

In timpul ocupaţiei sovietice a Rutenie Albe occidentale, bolşevicii au distrus numeroase monumente istorice şi tezaurele aflate în diferite muzee.

Din muzeul dela Baranovice au distrus tablouri foarte scumpe. Sovieticii au mai furat numeroase tablouri semnate de pictori din şcoala veneţiană.

Mai multe vase chinezeşti vechi, foarte scumpe, au fost găsite sfărâmate în curtea unei clădiri a G. P. U.-ului.

Numeroase arestări de arabi

Se află din Ierusalim că poliţia a făcut numeroase arestări printre arabii naţionalişti, în urma exploziei unei bombe ce a avut loc în faţa domiciliului rabinului Samha, care se află în cartierul Mahma Yolda din Ierusalim.

Neutralitate binevoitoare... faţă de bolşevism

Ministrul apărării naţionale suedeze a declarat că politica externă dusă până acum de guvern este singura cu putinţă, măcar că „în unele privinţe ea nu este prea frumoasă".

Suedia, a adăugat vorbitorul, ar trebui ca în viitor să aibă „chiar în timp de pace, o politică externă care să semene cu neutralitatea binevoitoare, dar înarmată".

Până una alta, însă, propaganda sovietică în Suedia a devenit mult mai activă în ultimul timp.

După cum anunţă ziarele, în numeroase cinematografe din Stockholm s'a dat un film de războiu sovietic.

Pe de altă parte, după cum anunţă Agenţia suedeză, societatea pentru încurajarea relaţiilor culturale şi economice dintre Suedia şi Rusia Sovietică a comemorat la 27 Martie, într'un cinematograf din Stockholm, cea de a 75-a aniversare a scriitorului rus Maxim Gorki.

Totodată propaganda sovietică are intenţia să publice în traduceri în limba suedeză numeroase lucrări din literatura sovietică.

Prin desfiinţarea acum câteva zile de către autorităţile suedeze, a opreliştei de a se transporta ziare comuniste, activitatea comuniştilor în Suedia va continua probabil să sporească.

SITUAŢIA PE TOATE FRONTURILE

FRONTUL DE EST S'A PUS DIN NOU IN MIŞCARE

Infanteriştii români s'au distins în mod excepţional în luptele dela capul de pod Cuban

In cursul zilei de 30 Martie, sovieticii au încercat de a relua în sectorul mijlociu aşa zisa ofensivă Timoscenco. In acest scop, bolşevicii au pus în linie de ambele părţi ale şoselei Moscova-Kosslovi, în regiunea de sud-nord-vest de Viasma, pe un front larg, importante formaţii de infanterie şi tancuri, cu misiunile de a înainta în direcţia Spess Demenskoje. Mişcările bolşevice în zona din apropierea frontului şi poziţiile lor de plecare la atac, au fost însă reperate la timp de germani, astfel că acţiunea ofensivă rusească a avut un sfârşit sângeros.

Când după un tir viu de artilerie, primele tancuri sovietice au înaintat în zona din faţa poziţiilor germane, ele au fost primite de focul bine reglat al artileriei şi al apărării antiaeriene, încât cea mai mare parte a tancurilor sovietice au fost scoase din luptă. Intr'un singur loc sovieticii au reuşit să facă o străpungere locală, care a fost imediat zăvorită şi curăţată printr'un contra-atac masiv.

In regiunea Leningrad la nord de lacul Ladoga, bolşevicii au dat o serie de atacuri cu importante forţe de infanterie şi tancuri. Au urmat lupte înverşunate corp la corp, în cursul cărora grenadierii germani şi-au dovedit superioritatea. Până la lăsarea serii, s'au numărat peste 3000 de bolşevici morţi.

Frontul de est a fost mai puţin viu în sectorul central, unde germanii s'au mărginit în regiunea Orel — să curețe noile poziţii de grupurile inamice izolate.

In sectorul Kursk, trupele germane şi-au putut îmbunătăţi poziţiile, cu toate dificultăţile terenului şi în faţa unei rezistenţe dârze a inamicului.

Pe frontul de nord al capului de pod Cuban, atacurile sovietice s'au prăbuşit în valuri de sânge. In cursul acestor lupte, formaţiuni de infanterie române s'au distins din nou în chip deosebit.

INĂBUŞIREA REVOLTEI COMUNISTE DIN CROAŢIA

In sudul Croaţiei a fost pusă la cale o mişcare comunistă de către puterile inamice. Mişcarea revoluţionară a putut fi însă sdrobită în cursul unor lupte duse în comun de trupele germane, italiene, croate, timp de câteva săptămâni. Au fost capturate numeroase arme şi depozite de aprovizionare. Numai resturi slabe ale bandelor comuniste au reuşit să scape fugind în munţi.

LUPTELE GRELE PE FRONTUL TUNISIAN CONTINUĂ

Ofensiva anglo-americană împotriva forţelor germano-italiene în sud-estul Tunisiei continuă cu aceiaşi intensitate. In cadrul mişcărilor pentru o scurtare importantă a frontului, localităţile El Hamma şi Gabes, au fost evacuate în mod metodic în cursul zilei de 30 Martie, fără ca britanicii să fi reuşit să nimicească formaţiile Axei.

Trebue ştiut că anumite cedări de teren, nu joacă nici un rol în Tunisia. Tema tactică a Mareşalului Rommel este una defensivă, anume de a menţine în general poziţia capului de pod tunisian, deţinut de forţele Axei, provocând în luptele pe cari le dă astfel de pierderi inamicului, încât ofensiva acestuia să fie silită să înceteze.

In regiunea dela est de Maknassy, infanteria şi diviziile blindate americane, au atacat în tot cursul zilei poziţiile germane situate pe munţi. In cursul unor lupte înverşunate, grenadierii germani au putut reocupa o înălţime care le fusese smulsă barând astfel drumul americanilor spre litoral.

Operaţiuni extinse au avut loc deasemeni în sectorul Ouseltia, formaţiuni blindate americane susţinute de mercenari francezi, au atacat poziţiile geramne, fiind însă respinse pretutindeni cu pierderi grele. In apropiere de Fonduc şi Asuaraba, mai multe atacuri americane au dat deasemenea greş.

Formaţiunile germano-italiene au luat o parte considerabilă la succesul defensiv din Tunisia. Avioane de luptă rapide ca şi formaţiuni de bătălie şi de distrugere au atacat fără încetare formaţiunile blindate anglo-americane, precum şi poziţiile de artilerie şi bazele lor de atac.

Societatea Naţională de Editură şi Arte Grafice „DACIA TRAIANĂ", Bucureşti, str. Sărindar 5-7-9 (tel. 3.84.30 înmatr. sub Nr. 156/942 la Reg. Of. Comerţului Bucureşti.
Tipărită la 1.IV.1943